

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Звитяга

У Дніпрі переосмислили яблуко. Тепер це — символ поваги до наших захисників

► СТОР. 6

Російський солдате, кидай рушницю, іди додому

Ніякого прощення не буде, поки не пройдено шлях покаяння

► СТОР. 7

Реабілітація

Комп'ютерна... «нога» для бійця

► СТОР. 13

У НОМЕР:

Треба ратифікувати Угоду і рухатись далі

Нідерланди не припиняють ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і продовжать консультації. Про це Президент України Петро Порошенко після телефонної розмови із Прем'єр-міністром Нідерландів Марком Рютте написав на своїй сторінці у Facebook.

«Протягом останніх днів нам вдалося провести інтенсивні переговори з партнерами з Євро-союзу. Я особисто провів десяток телефонних розмов, в тому числі з Президентом Туском, Юнкером та Шульцем, а також з прем'єром Нідерландів Рютте, — резюмував глава держави. — Усім важливо пам'ятати, що Угода про асоціацію, до розробки якої я особисто маю честь бути причетним, має не лише економічне і політичне значення, а й символічне. Бо є втіленням розвитку України та її руху вперед та компасом наших реформ. Тому дуже важливо, що Нідерланди не припиняють ратифікацію і продовжать консультації».

► СТОР. 14

За добу зі Словаччини надійшла рекордна кількість голубого палива

Обсяг газу в підземних сховищах України станом на 29 жовтня зменшився до 14,519 млрд. куб. метрів. Водночас за добу надійшло рекордних 43,9 млн. куб. м газу, передає УНН з посиланням на дані ПАТ «Укртрансгаз». За останніми даними, протягом доби з підземних сховищ газу України було відібрано 17,64 млн. куб. м газу. Так, на 1 листопада українські ПСГ заповнені на 46 відсотків. При цьому в даних за 29 жовтня зазначено, що в Україну надійшло зі Словаччини 43,9 млн. куб. м — рекордний показник щонайменше з квітня 2016 року. Додамо, на території України без урахування Криму — 12 ПСГ загальною активною ємністю 31 млрд. куб. м. Нагадаємо, Україна припинила закачування газу в підземні газові сховища 16 жовтня.

Фото Олександра КЛИМЕНКА. Більше фото тут — www.golos.com.ua

Збільшення зарплат: скасували собі й вимагають скасувати урядовцям

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 1 листопада

Рішення, яке вчора прийняв парламент, засвідчило, що, як і записано у Конституції, «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ». Під шаленим тиском суспільства та громадськості народні депутати наступили на горло власній пісні, скасувавши рішення про підвищення собі

зарплат. Верховна Рада України 264 голосами ухвалила зміни до Постанови «Про висновки та пропозиції до проекту Закону України про Державний бюджет України на 2017 рік» (№ 5323), якою передбачалося збільшення зарплат народним депутатам України до понад 36 тисяч гривень. Цю постанову було прийнято 20 жовтня одночасно із ухваленням у першому читанні проекту Закону про Державний бюджет України на 2017 рік.

► СТОР. 2

ВРОЖАЙ-2016

П'ять мільйонів тонн зерна ще не межа!

Удруге за роки незалежності хлібороби Вінниччини намолотили п'ять мільйонів тонн зернових і зернобобових культур.

Такий вагомий здобуток зафіксовано у 2014-му. Стільки ж намолочено нині. За даними обласного департаменту агропромислового розвитку, станом на перше листопада валовий збір зерна становить 5005,3 тисячі тонн. Але це не кінцевий результат.

► СТОР. 9

ПОДІЯ

Одним провели воду, іншим — газ

Нові газопровід і водогін почали працювати у двох селах Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині. В Оринині проблеми із водопостачанням були завжди, місцевим жителям часто доводилось користуватись навіть привізною. Проблема посилилась, коли вода у криницях практично висохла. Але тепер у селі запрацювала своя мережа водопостачання. Вона охоплює 120 садіб. Загальна вартість проекту — понад 952 тисячі гривень.

Одночасно у селі Ріпинці, що належать до цієї ж сільської ради, ввели в експлуатацію підвідний газопровід високого тиску. Його будівництво частково профінансували за рахунок Державного фонду регіонального розвитку, звідки було виділено 5,4 мільйона гривень. Ще 576 тисяч спрямували з місцевого бюджету, повідомляє наш власкор Ірина КОЗАК.

КОРОТКО

■ Виставку листівок на теми «Житомир сучасний» та «Житомир 2030» відкрили в приміщенні міськради. До участі у конкурсі запрошували усіх охочих, але найактивніше відгукнулися діти, інформує наш власкор Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

■ На Полтавщині ухвалили програму розвитку лісового господарства до 2025 року. Згідно з нею щороку під нові ліси передбачено засаджувати 350 гектарів так званих деградованих і малопродуктивних земель, повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК.

■ У Каневі представники громадських молодіжних організацій провели протестну акцію «Ні — руйнуванню екології, ні — будівництву ГАЕС в історичному середовищі Канівщини!», передає наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО-ТИТАРЕНКО.

Україна в січні—вересні 2016 року збільшила експорт фруктів на 38 відсотків (УНІАН)

Збільшення зарплат: скасували собі й вимагають скасувати урядовцям

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
1 листопада

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Однак рішення про зростання зарплат депутатам на тлі зuboжіння людей та відсутності індексації зарплат пенсій для більшості працюючих, безупинного зростання цін у магазинах і тарифів на житлово-комунальні послуги викликало шквал справедливого обурення.

На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради України Андрій Парубій зауважив, що це питання спричинило резонанс у суспільстві, а тому він десять днів не підписував постанову про ухвалення державного кошторису в першому читанні. У понеділок у парламенті було зареєстровано проект постанови за підписом майже всіх лідерів фракцій, яка вилучає пункти 3 і 4 щодо зростання зарплат депутатам. Учора зранку бюджетний комітет Верховної Ради провів засідання і підтримав цей проект.

Під час обговорення народний депутат Віктор Пинзеник, лідери фракції Радикальної партії Олег Ляшко і «Батьківщина» Юлія Тимошенко звернули увагу також на те, що постановою Кабінету Міністрів від 27 липня було введено в дію «заднім числом» (з 1 травня) підвищення у 2,5 рази зарплати Президенту, прем'єру, віце-прем'єрам і всім міністрам. Окрім того, як стверджували депутати, урядовці самі собі випишують надбавки до окладу чи премії у 300%, відтак отримують зарплати майже 100 тисяч гривень. І вимагали скасувати рішення про зростання зарплат членів Кабінету Міністрів. Голова

Верховної Ради Андрій Парубій запропонував депутатам внести до парламенту проект відповідної постанови у належному порядку і тоді його обговорювати.

Перед голосуванням за скасування постанови про зростання зарплат депутатів глава парламенту відзначив, що у всіх європейських країнах питання зарплати для всього керівництва держави визначається спеціально уповноваженим органом, який встановлює рівень окладів та тарифну сітку. «Ми повинні таким шляхом і піти, із залученням експертів, у тому числі й європейських», — зауважив Андрій Парубій, закликавши депутатів виправити допущену помилку.

«У цьому і є сила парламенту — що парламент знайшов у собі сили виправити допущену помилку, — наголосив після результативного голосування Голова Верховної Ради. — Влада має визначати свої помилки теж».

Пролунало і багато взаємних звинувачень. Депутати вимагали один від одного пояснити джерела походження статків, які вони задекларували в електронних деклараціях і навіть «з'явитися з повинною» до НАБУ чи скласти мандат. Глава парламенту Андрій Парубій закликав депутатів припинити «п'ятихвилинки ненависті», що дискредитують вищий законодавчий орган держави. «Давайте припинимо популізм, станемо плече до плеча, давайте спільно змінювати країну і спільно перемогати ворога — він у нас один, і він в Кремлі; і давайте відповідати висоті поставлених завдань перед нами», — сказав Голова Верховної Ради.

Микола Княжицький, Геннадій Кривошея, Віктор Галасюк.

Парламент нарешті затвердив із урахуваннями пропозицій комітетів і депутатських фракцій Постанову про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради восьмого скликання (№ 5060), водночас вилучивши із порядку денного ті законопроекти, які вже втратили актуальність.

На порядку денному було два блоки питань — будівництва і житлово-комунального господарства і питання фінансів та банківської діяльності.

За основу в першому читанні прийнято урядовий проект закону «Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (№ 4582). Законопроектом пропонується врегулювати відносини, пов'язані з виробництвом, транспортуванням та постачанням питної води, відведенням, транспортуванням та очищенням стіч-

них вод. А також надати повноваження органам місцевого самоврядування затверджувати місцеві правила приймання стічних вод, визначати розмір плати за водовідведення та скиди стічних вод.

У рамках Дня житлово-комунального господарства також ухвалено в цілому два законопроекти — про внесення змін до Закону «Про альтернативні джерела енергії» щодо віднесення теплових насосів до обладнання, яке використовує відновлювані джерела енергії» (№ 4555-1) — 243 «за» і про внесення змін до статті 8 Закону України «Про альтернативні види палива» (№ 4618) — 231 «за».

Потім парламент ухвалив два законопроекти, які посилюватимуть інформаційно-пропагандистську складову у протидії військовій агресії Росії. У першому читанні прийнято проект Закону про внесення змін до

деяких законів України (щодо створення друкованих засобів масової інформації Міністерством оборони України та військово-цивільними адміністраціями на час проведення антитерористичної операції) — № 5008. Співавтор законопроекту — голова Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформаційної політики Вікторія Сумар (фракція «Народний фронт») — відзначила, що в умовах військової агресії необхідно продовжити випуск друкованого органу Міністерства оборони. Зараз Міністерство випускає чотири видання, серед них — і журнал «Флот України», а в законопроекті пропонується залишити один, але потужний щотижневий друкований орган, до редколегії якого увійдуть прес-офіцери та журналісти, які працюють у зоні АТО, щоби українські солдати щотижня отримували свіжу пресу. Закон діятиме на час проведення АТО, далі Міністерство доведеться роздержавити свої ЗМІ.

Під час обговорення депутати наголошували, що в умовах російської агресії інформаційна складова є дуже важливою. «У Росії не двісті, а тисячі журналістів і ботів працюють проти України», — заявив лідер фракції Радикальної партії Олег Ляшко, закликавши посилювати державний пропагандистський фронт. Тарас Пастух (фракція «Самопоміч») висловив думку, що видання Міністерства оборони не повинні славити і вихвалити міністра оборони, начальника Генштабу чи голів військово-цивільних адміністрацій, а писати правду. Олександра Кужель (фракція «Батьківщина») запропонувала запровадити у газеті колонку для зворотного зв'язку, щоби військові мали змогу і поскаржитися про

негаразди. А Юлій Мамчур (фракція БПП) застеріг, що військових на фронті ображає, коли говорять, що «в Україні немає флоту». «Є у нас армія, флот і авіація, яка готова і щодня дає відповідь агресору на передовій», — додав глава парламенту Андрій Парубій.

Верховна Рада вдосконалила процедуру застосування санкцій до телерадіокомпаній Національною Радою з питань телебачення та радіомовлення, ухваливши в другому читанні та в цілому проект змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (№ 4815), 226 «за». Законопроект передбачає можливість Нацради накладати м'якші санкції до телерадіокомпаній. Як пояснила В. Сумар, Нацраді буде надано право накладати штрафи, і якщо компанія після штрафу не повторює порушення, цей штраф протягом року повертається і попередження більше не застосовуються. Під час опрацювання законопроекту до другого читання було подано понад 60 поправок, комітет провів шість нарад із представниками телерадіокомпаній та Нацради. Метою законопроекту є застерегти від проявів сепаратизму в ефірі.

Під час пленарного засідання на балконі парламенту були присутні матері наших полонених воїнів. Голова Верховної Ради Андрій Парубій відзначив їхню мужність і запевнив, що українська влада докладе всіх зусиль, щоб їхні діти якнайшвидше були звільнені з полону.

Депутати вітали з днем народження своїх колег Олеса Довгого та Максима Єфімова.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ ТА ГРУП

Ольга БОГОМОЛЕЦЬ, фракція БПП:

— Цього тижня розглядатимуть п'ять законопроектів, які стосуються охорони здоров'я. Ситуація у цій сфері, на жаль, надзвичайно складна і потребує термінового вирішення. Лише цього року в Києві звільнилося понад 4,5 тисячі медичних працівників внаслідок того, що не можуть виживати на заробітну плату. Так, розглядатиметься закон про медичне капеланство, який розроблявся Комітетом з питань охорони здоров'я разом із радою церков. А також закон про донорство, який дозволяє здавати кров людям, які не є громадянами України...

Хотіла би нагадати, що Верховна Рада ухвалила закон 4484, головна мета якого здешевлення ліків. Після його ухвалення Кабмін мав розробити підзаконні акти разом з Мінохороною здоров'я... Тому звертаюсь до уряду з проханням створити робочу групу, яка сприятиме державному замовленню на вітчизняні виробництва, які роблять якісну і доступну для людей продукцію.

Юрій БОЙКО, фракція

«Опозиційний блок»:

— Щотижня з цієї трибуни лунають гучні заяви про катастрофічну ситуацію в країні. Водночас, крім голосливих виступів, парламент не ухвалює жодних конкретних рішень для її покращення. І цей тиждень не виняток. Порядок ден-

ний відірваний від реального життя в Україні. Ситуація в суспільстві складна, і останні події навколо декларацій у поєднанні зі спробою збільшити заробітну плату депутатам лише загострили її до межі. У суспільстві зростають протестні настрої через масове зuboжіння, яке охопило всю країну. Потрібні конкретні дії, й основним інструментом боротьби з бідністю має стати новий бюджет. Наша фракція запропонувала конкретні джерела додаткових надходжень до кошторису, кроки для підвищення пенсій та зарплат, але вони не були підтримані.

Олег ЛЯШКО, фракція Радикальної партії:

— Шановні колеги, що продемонстрували декларації? Вони продемонстрували абсолютне розшарування суспільства, відірваність політичного класу від народу. Заради власного самозбереження, збереження країни ви повинні зрозуміти: декларації — це початок самоочищення суспільства. Треба не зупинятися на цьому, продовжувати цей процес.

Ще один висновок — радикально потрібно підвищувати доходи громадян. Тому вимагаємо від глави парламенту цього тижня невідкладно поставити питання про підвищення пенсій, про перерахунок цін на газ, а також законопроекти, які дадуть можливість зменшити тарифи, і щоб пенсіонери могли отримувати безкоштовні ліки...

Єгор СОБОЛЄВ, фракція «Самопоміч»:

— Думаю, Олег Ляшко, який задекларував мільйон доларів США готівкою, — це яскравий приклад того, що прийшов час для людей, які тут розповідають про інтереси бідних, пояснити, як вони стали такими багатими. У мене була розмова з лідером президентської фракції Ігорем Гринівим. Він каже, що готовий прийти на Комітет з питань протидії корупції із документами і пояснити, як він отримав свої статки. «Самопоміч» закликає всіх без винятку політиків (і не лише у Верховній Раді) ініціювати перевірку законності свого майна.

Олег КУЛІНІЧ, група «Відродження»:

— Минулого тижня у Франції відбулася зустріч місії Європарламенту з керівництвом Верховної Ради і з більшістю депутатських фракцій та груп. Ішлося про реформування українського законодавчого органу, порушувалися надзвичайно важливі питання. Такі як співпраця між урядом та парламентом, взаємовідносини між більшістю та меншістю. Депутатська група «Відродження» погоджується з думкою, що коаліція та опозиція мають об'єднувати принципові речі, такі як розбудова та захист української держави. Хочу зазначити, що ми підтримуємо всі законопроекти, направлені на покращення безздатності та національної безпеки, які

стосуються євроінтеграції тощо. Але наша депутатська група залишилася без жодної керівної посади в парламентських комітетах. Попри це, ми засвідчили готовність працювати над базовим документом, який дасть можливість поліпшити роботу народних депутатів. Очевидно: якби бюджетний комітет очолював представник опозиції, такої ситуації, яка склалася з підвищенням зарплати, не було б.

Володимир ЛИТВИН, група

«Воля народу»:

— Спостерігаю за уроком ненависті, який відбувається в парламенті щовівторка, і мені здається, що ми тут кидаємося подушками. Зупинюся лише на одній темі — охорони здоров'я. Думаю, ті, хто буває в окрузі, погодяться зі мною — наші люди приречені на вмирання. Мав розмову з директорами академічних інститутів, і вони стверджують: нині в медичних закладах немає нічого, окрім рук, розуму і серця лікарів. Масово закриваються амбулаторії та ФАПи, а ми тут займаємося взаємопоборюванням, змагаємося в тому, як звинуватити один одного, хто більше вкрав. Усі тут нечесті, а найперше кричать ті, які займають чергу, де тільки можна її зайняти. Від міністра охорони здоров'я отримую такі відповіді: «Нова сучасна модель охорони здоров'я передбачає чіткі зрозумілі гарантії держави, кращий фінансовий захист для громадян, ефективний і справедливий розподіл ресурсів, скоро-

чення неформальних платежів пацієнтів». Нам необхідно під час ухвалення бюджету зробити все, щоб Україна перестала смітити людьми.

Юлія ТИМОШЕНКО, фракція «Батьківщина»:

— Проект бюджету уряду Гройсмана на 2017 рік є глибоко корупційним та лобістським. Він продовжує стратегію знищення країни, започатковану Кабміном Яценюка. Але найбільш обурливо, що коаліція й осколки Партії регіонів підняли собі заробітну плату. Я з трибуни просила не голосувати за це, і «Батьківщина» голосувала категорично проти. Тепер ми вимагаємо, щоб питання про скасування тієї частини постанови про прийняття бюджету стояло першим. У мене в руках документ, про який не знає країна і депутатський корпус — це постановва Кабміну, прийнята в прихованому режимі 27 липня. Цією постановою В. Гройсман суттєво підняв зарплату Президенту, собі й усім міністрам до неприпустимих рівнів — з усіма надбавками вони отримують до 100 тисяч гривень. Наполягаємо, щоб постановою, яка скасовуватиме положення про зарплату депутатів, скасувати й постанову Кабміну. Щоб ці гроші повернулися державі. Окрім того, в мене в руках ультиматум ошуканих вкладників, які вимагають негайної відставки В. Гонтаревої та керівника Фонду гарантування вкладів, а також негайного розгляду законопроек-

тів про повернення людям сотень мільярдів вкрадених грошей.

Максим БУРБАК, фракція

«Народний фронт»:

— У жовтні 2014-го в цьому залі, з цієї трибуни Прем'єр-міністр А. Яценюк презентував проект закону про введення електронних декларацій та створення НАЗК. Два роки минуло, цей процес вже не спинити. Давайте тепер повертатися до ухвалення важливих рішень для країни. Думаю, новостворені органи для боротьби із корупцією, які щедро фінансуються з державного бюджету, повинні довести свою ефективність і перевірити всі дані декларацій. Зауважу: це останнє домашнє завдання щодо виконання процесу в запровадженні безвізового режиму для наших громадян. Звісно, помилку із підвищенням зарплати народним депутатам необхідно виправити, але країна має знати героїв, які прощовхували цю ідею. Пропонуємо Голові Верховної Ради озвучити прізвища цих людей. Наш лідер А. Яценюк щойно повернувся із США, де в нього була зустріч з віце-президентом Джо Байденом. Нам укотре підкреслили, що Україна є, була й буде стратегічним партнером Америки. Головне питання — це припинення вогню й виведення агресора з нашої території. Уже цього тижня необхідно ухвалити закон про спецконфіскацію, щоб повернути гроші, вкрадені режимом Януковича.

Закликали посилити тиск на Москву для звільнення всіх полонених

Забезпечення прав людини, незалежної роботи засобів масової інформації, захист прав жінок і дітей — це актуальні питання для українського парламенту. На цьому наголосила Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко під час зустрічі з членами Комітету з політичних питань, прав людини, демократії та Комітету із соціальних питань, освіти, культури, громадянського суспільства Парламентської асамблеї ЄВРОНЕСТ (на знімку).

Ірина Геращенко поінформувала присутніх про перебіг виконання антикорупційної реформи в Україні. Зокрема, вона зауважила, що було введено в дію електронне декларування, запровадження якого є частиною зобов'язань України перед Євросоюзом.

«Завдяки волі Президента та парламенту ми успішно запровадили систему е-декларування. Це важливий крок до прозорості та відкритої політики», — зазначила Перший заступник Голови Верховної Ради.

Також парламентарій зауважила, що Україна виконала весь пакет зобов'язань для отримання безвізового режиму та закликала ПА ЄВРОНЕСТ підтримати нашу державу у цьому питанні.

Крім того, підкреслила вона, нині реформи у сфері судової системи, екології, енергетики, медицини та місцевого самоврядування перебувають на порядку денному роботи Верховної Ради.

Як повідомляє пресслужба апарату Верховної Ради, Ірина Геращенко наголосила на важливості роботи представників ПА ЄВРОНЕСТ в умовах постійної агресії з боку Росії. Особливо відзначила вагомий вплив європейської спільноти на вирішення гуманітарних питань на сході України, зокрема звільнення заручників. У цьому контексті парламентарій закликала представників асамблеї посилити тиск на Російську Федерацію для звільнення всіх полонених та політичних в'язнів.

Перший заступник Голови Верховної Ради під-

креслила, що жінки відіграють важливу роль у миротворчих процесах, та зауважила: для України питання гендерної рівності є надзвичайно актуальним.

Співголова Комітету з політичних питань, прав людини, демократії ПА ЄВРОНЕСТ Міхал Боні відзначив роботу Верховної Ради та зауважив, що парламент є «двигуном для реформ». Він також сказав, що реформи обов'язково мають сприяти послідовному запровадженню рівних прав і можливостей для жінок і чоловіків у всіх сферах. «Врахування гендерної рівності під час реалізації реформ є обов'язковою умовою в XXI столітті», — наголосив польський політик.

У свою чергу Ірина Геращенко відзначила важливість робочого візиту Міхала Боні на Донбас та подякувала за активну підтримку міжнародної спільноти.

ЦИФРИ

В Україні налічується 1,7 мільйона внутрішньо переміщених осіб, з них майже 900 тисяч становлять особи прекрасної статі і 236 тисяч — діти. Упродовж двох останніх років на Донбасі загинули 495 українських жінок. Від початку російської агресії на сході загинули 2130 військовослужбовців, серед яких дві жінки. Сиротами стали 1937 дітей. Вдовами залишилися 1213 осіб, а 1975 жінок втратили своїх синів. За даними СБУ, на даний момент 233 жінки звільнено з полону. Ще п'ятеро залишаються ув'язненими.

Члени Комітету з політичних питань, прав людини, демократії, Комітету із соціальних питань, освіти, культури, громадянського суспільства ПА ЄВРОНЕСТ продовжили роботу на засіданні під головуванням керівника постійної делегації Верховної Ради України в ПА ЄВРОНЕСТ Бориса Тарасюка.

Зокрема Перший заступник Голови Верховної Ради Ірина Геращенко підкреслила, що питання гендерної рівності та незалежності ЗМІ є надзвичайно актуальними і важливими, зокрема в умовах протистояння України збройній агресії з боку Росії.

«Під час виступів делегацій на Раді Безпеки ООН, говорили про кричущі порушення прав жінок в країнах, де традиційно це відбувається, — Судан, Ємен. І тільки в моєму виступі звучала тема України і розповідь

про злочини над особами прекрасної статі, які відбуваються на Донбасі», — сказала вона.

За її словами, саме жінки та діти є найбільш уразливі в умовах війни на сході нашої країни.

Також Ірина Геращенко зазначила, що на окупованих територіях Криму та Донбасу немає незалежних ЗМІ. Так, повідомила Перший заступник Голови Верховної Ради, з березня 2014-го по вересень 2016 року на сході зафіксовано понад 300 випадків порушень свободи слова. Ситуація з медіа, яка нині там склалася, характеризується як «інформаційне гетто».

«Закликаю обидва Комітети ПА ЄВРОНЕСТ до усвідомлення серйозності ситуації та розуміння необхідності того, що всі жажливі результати агресії Росії не повинні залишитися без відповіді», — резюмувала Ірина Геращенко.

Заступник міністра соціальної політики Наталія Федорович зазначила, що в нашій країні все ще залишається актуальним збільшення кількості жінок у представницьких органах влади. Одним із заходів, спрямованих на розв'язання цієї проблеми, стали внесені зміни до закону про політичні партії, а також прийняття закону про місцеві вибори. Відповідно до цих норм введено 30-відсоткову квоту представництва жінок у списках. Однак її реалізація на практиці залишається проблемною. Одна

з основних причин — відсутність відповідальності за недотримання відповідного законодавства.

«Але ми відчуваємо низку позитивних зрушень, які спостерігаються у представництві жінок в органах виконавчої влади. Зокрема, до 31 відсотка зросло гендерне співвідношення серед держслужбовців першої і другої категорій», — підкреслила урядовець.

Член Комітету з політичних питань, прав людини і демократії, депутат Європарламенту Таня Файон зацепила питання лібералізації візового режиму. «Україна і Грузія мають підтримку Європарламенту в питанні запровадження безвізового режиму. Ці країни виконали всі вимоги, тому заслуговують, щоб їх громадяни вільно їздили до Європи», — зазначила вона.

За її словами, Європарламент повинен відіграти важливу роль у припиненні безвізового режиму. «З цього питання ми дуже тісно співпрацюємо з Радою ЄС. Уже внесли низку пропозицій. Вважаю, ми наближаємося до спільної позиції. Не думаю, що будуть якісь проблеми з боку Європарламенту. Переговори тривають, я позитивно їх оцінюю», — сказала Таня Файон.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото
Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут —
www.golos.com.ua

АКТУАЛЬНО

Проведення реформ потребує нових підходів та інструментів

Заступник глави адміністрації Президента, секретар Національної ради реформ Дмитро Шимків відзвітував про результати роботи проектного офісу Нацради. Крім того, він представив звіт — Моніторинг прогресу реформ за дев'ять місяців 2016 року.

Дмитро Шимків наголосив, зокрема, що в рамках антикорупційної реформи запущено комунікаційну платформу «Декорупція» з метою забезпечення ефективної комунікаційної підтримки антикорупційних ініціатив. Водночас 1 вересня поточного року систему е-декларування прийнято в постійну експлуатацію.

Запущено реформу публічних закупівель. Завдяки використанню електронної системи публічних закупівель ProZorro, понад п'ять мільярдів гривень вивільнених державних коштів може бути використано більш ефективно — на пріоритетні проекти в економічній та соціальній сферах. Присіст у третьому кварталі становив три мільярди гривень.

Започатковано та ефективно впроваджується реформа децентралізації. У 2016 році створено та проведено вибори у 25 новостворених громадах. Профільним міністерством розглянуто та затверджено 1183 проектні заявки від 159 об'єднаних громад щодо реалізації субвенцій на розвиток інфраструктури. Загальна сума реалізації проектів — 953 мільйони гривень. Загалом виділено один мільярд гривень. Доходи загального фонду 159 ОТГ зросли майже у сім разів.

Д. Шимків нагадав також, що у рамках реформи правоохоронної системи з листопада 2015-го по вересень 2016 року тривала атестація співробітників Національної поліції. Загалом атестація проходили понад 68 тисяч працівників. Понад п'ять тисяч її не пройшли.

Зачепивши етапи проведення судової реформи, секретар Нацради реформ зауважив, що у третьому кварталі 2016 року набула чинності низка законів, зокрема конституційні зміни та «Про судову систему та статус суддів». Очікується ухвалення двох важливих законів «Про Вищу раду правосуддя» та «Про Конституційний Суд».

Водночас у рамках реформи енергетики затверджено 199 місцевих програм енергоефективності. Україна відмовилась від купівлі російського газу. В процесі реформування управління державною власністю 36 державних компаній (85 відсотків усіх активів) із 45 отримали висновки про проходження аудиту фінансової звітності або перебувають у процесі аудиту.

За ініціативою Президента в рамках реформи сектору національної безпеки та оборони було ініційовано проект співпраці з RAND Corporation.

Насамкінець Д. Шимків зауважив: «Проведення реформ в умовах гібридної війни з агресором, анексії частини території та окупації іншої, є складним завданням, яке потребує нових підходів та інструментів. Приємно бачити, що проектний підхід стає основною формою роботи в державі. Адже проект базується на конкретному результаті, має початок і кінець, а також залежить від команди людей, які мають створити продукт».

СПІВЧУТТЯ

Комітет Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю висловлює глибоке співчуття рідним, близьким та колегам

ФЕДІЧЕВА

Валентина Миколайовича — учасника антитерористичної операції, директора департаменту соціальної політики та гуманітарної політики Міністерства оборони України у зв'язку з його передчасною смертю.

та лікуються поранені в АТО бійці з усієї країни. Поспілкувавшись з ними (на знімку) та з медичним персоналом, залишився задоволений відгуками пацієнтів про госпіталь.

— Візитний день депутата — одна з форм діяльності. Вона доволі діє-

ва, бо дає можливість на місці побачити, які питання виносяться на сесію, і можна зробити певні висновки для прийняття того чи іншого рішення, — пояснює Микола Драганчук. — Востаннє такий «депутатський день» обласна рада проводила у 2012

році. Але тепер ми вирішили його відродити. Зокрема, вже намітили декілька цікавих об'єктів у Гоцьанському районі.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.
Фото надано прес-службою Рівненської облради.

Після чотирьох років відродили депутатський день

САМОВРЯДУВАННЯ

За ініціативи голови Рівненської обласної ради Миколи Драганчука відбувся візитний день депутата, під час якого обранці облради мали нагоду ознайомитися з роботою одного з найпотужніших підприємств області «ОДЕК-Україна», що в селищі Оржів Рівненського району. Побували в цехах, дізналися про особливості технологічного процесу випуску великоформатної сортової та ламінованої фанери, побачили сучасну лінію виробництва ламінованої фанери фінської фірми «Raute» — єдину в Україні.

У селі Жобрин Рівненського району на 12 гектарах створено паркам'ятку садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дендропарк «Червона калина», яким опікуватиметься однойменний санаторій. Тільки-но земля на сесії облради 4 листопада отримала природоохоронний статус, на неї вже не зможуть зазіхати ніякі забудовники. А Рівненщина збереже заповідний природний куточок, де є чимало рідкісних рослин.

— Це унікальне місце не тільки для оздоровлення та відпочинку, а й для наукової роботи. Необхідно зберегти його для прийдешніх поколінь, — сказав після відвідин

дендропарку заступник голови обласної ради Олексій Бучинський.

А ось у Комунальному закладі «Рівненський обласний госпіталь ветеранів війни» Рівненської обласної ради депутати хотіли переконатися в темпах реконструкції терапевтичного корпусу, на що з обласного бюджету виділено майже 7 мільйонів гривень. У ньому має розміститися Національний центр із лікування та реабілітації важкохворих після нейротравми. Підрядник запевняє, що завершити роботи мають до середини грудня.

Водночас голова Рівненської обласної ради Микола Драганчук перевірив умови, в яких живуть

Започатковано та ефективно впроваджується реформа децентралізації

В Одесі на вулиці Боженка перехожий знайшов пакет, у якому було 7 тротильових шашок вагою 2,2 кілограма. На місце події викликали фахівців вибухотехнічної служби. Тротильові шашки відправлено на експертизу, а поліція шукає власника небезпечної знахідки, інформує наш власкор В'ячеслав Воронков

Власників аптек у Сумах закликають відкривати такі пункти не лише в центрі міста, а й на його околицях. Це стосується передусім тих підприємців, які орендують комунальні площі у сумських поліклініках та непогано на цьому заробляють, повідомляє наш власкор Володимир Чернов

Справа В. Каськіва: від помаранчевої революції до розшуку

АНТИКОРУПЦІЯ

Арешт у Панамі колишнього керівника Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України Владислава Каськіва дав старт новому витку дискусії про повернення у країну грошей, здобутих незаконним шляхом. Екс-лідер «ПОРИ» найбільше відомий скандалом із активною підготовкою нашої країни до Євро-2012. Саме зі зловживанням службовим становищем правоохоронні органи пов'язують виведення екс-чиновником у кіпрські офшори сотні мільйонів гривень.

Нагадаємо, що В. Каськіва затримали в Панамі 8 вересня, його арешт підтвердили в Інтерполі. Як стало відомо, він подав клопотання про політичний притулок. ГПУ нині сподівається на видачу українця вітчизняному правосуддю.

Департаментом захисту економіки МВС спільно з Генпрокуратурою порушено проти В. Каськіва декілька кримінальних справ. Принаймні одна з них — щодо розкрадання 7,5 мільйона гривень державних грошей — уже доведена до розгляду в суді. У Єдиному реєстрі судових рішень можна віднайти фрагменти цих кримінальних проваджень, що дають уявлення про масштаби зловживань, до яких доклав руку панамський біженець.

На бюджетному олімпі

Біографія В. Каськіва сповнена різноманітними представницькими посадами: окрім усіляких студентських комітетів, він побував радником у Президента В. Ющенка і в прем'єра Ю. Тимошенка. Вєсь цей час найбільшчими йому були теми інформаційних технологій та інвестицій. Перший гучний скандал з ним виник під час помаранчевої революції у 2004 році — тоді йшлося про зникнення коштів, зібраних під час Майдану, а також нестабільне фінансування «ПОРИ» — громадської ініціативи, координатором якої він був. Однак посправжньому справи вгору у нього пішли вже за часів президентства В. Януковича. Тоді влада активно намагалася перетворити Україну на інвестиційно-привабливу державу. Навіть було створено спеціальний орган — Держінвестпроект.

Керівником відомства призначили В. Каськіва, який одразу визначив цілу низку завдань — будівництво національного проекту «Повітряний експрес», що мав зв'язати швидкісною електричкою аеропорт «Бориспіль» та Київ, сучасні гаджети для школярів, проект «Олімпійська надія-2022», чиста вода для українців тощо. На жаль, проекти провалилися, а десятки мільйонів гривень безслідно зникли.

Скандальні проекти

«Повітряний експрес». Напередодні Євро-2012 влада сподівалася на збільшення інвестицій. В'їзд в країну сотні тисяч футболних фанатів надихнув чиновників на мрію про майбутню туристичну

Мекку. Відразу почали складати плани на будівництво інфраструктури. Один із таких — залізнична вітка між Києвом та аеропортом «Бориспіль». Для цього в структурі Держінвестпроекту навіть було створено окреме ДП «Дирекція з будівництва та управління національного проекту «Повітряний експрес».

Як встановило слідство, попри підписання угоди держпідприємства з китайським банком на \$372 млн. проект так і не стартував. Проте люди В. Каськіва оперували чималими коштами. Вони клали гроші на депозит у сумнівних компаніях та банках, купували земельні ділянки за завищеними цінами. 2 вересня на своїй сторінці у Фейсбуці керівник САП Назар Холодницький повідомив, що детективи НАБУ затримали одного із учасників розкрадання цих коштів. «Чоловікові обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. На теперішній час у цьому кримінальному провадженні повідомлено про підозру двом особам, в тому числі колишньому керівнику ДП «Дирекція з будівництва та управління національного проекту «Повітряний експрес» Геннадію Дяченку, у скоєнні злочину, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України. Його розшук триває», — зазначив він.

LNG-термінал. Одним із напрямів роботи агентства, очолюваного Каськівим, було спорудження LNG-терміналу на Одещині. Завдяки йому Київ мав намір вирішити питання диверсифікації поставок газу. В листопаді 2012 року з пафосом було підписано угоду між Україною й іспанською компанією Gas Natural Fenosa щодо управління консорціумом з будівництва LNG-терміналу на 1,1 млрд. доларів. Але дуже швидко виявилося, що свій підпис під угодою поставив лижний інструктор Джорді Сарда Бонвеї, який не мав жодного стосунку до іспанської компанії. Над українською владою тоді кепкував ледь не весь світ. Каськів написав навіть заяву про звільнення, але його вирішили залишити на посаді.

«Чисте місто». «Проект передбачає створення нової, ще не існуючої в Україні індустрії з переробки сміття. Як приклад будуть взяті 10 сміттєпереробних заводів із глибоким (понад 50%) ступенем переробки. Поки що в Україні немає жодного такого заводу, і рівень переробки не перевищує 5%», — казав тоді ЗМІ В. Каськів. Екс-чиновник стверджував, що їх будів-

ництво стане у 435 млн. євро. Був навіть проведений тендер та визначені розробники проектів. Однак плани реалізувати не вдалося.

«Олімпійська надія-2022». Найбільш масштабна афера, до якої, за версією слідства, доклав руку екс-керівник Держінвестпроекту. Йшлося про будівництво в країні другого «Буковеля». У серпні 2012-го одна із французьких компаній затвердила меморандум із невідомою українською фірмою «Боржава резорт» про інвестиції в Карпати. Та в свою чергу підписала аналогічний документ з держпідприємством «Олімпійська надія-2022». Ці домовленості повинні були матеріалізуватися у вигляді найбільшого в країні гірськолижного

ДОСЬЄ

Каськів Владислав Володимирович, народний депутат України VI скликання, член фракції Блоку «Наша Україна — Народна самооборона», голова Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України (2010—2014 рр.).

Політична кар'єра. У 2004-му керував Координаційним центром громадянської кампанії «ПОРА», яка взяла активну участь у помаранчевій революції (пізніше стала політичною партією). Отримав пам'ятний знак «Видатному учаснику помаранчевої революції». Майже рік був позаштатним радником Президента В. Ющенка.

На дострокових парламентських виборах 2007-го отримав мандат народного депутата за списком Блоку «Наша Україна — Народна самооборона». Був головою підкомітету з питань інвестицій та розвитку Комітету Верховної Ради з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва. У 2009—2010 роках працював радником Прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко з питань іноземних інвестицій.

У 2010-му закінчив Національну академію державного управління при Президентові України та отримав диплом магістра управління суспільним розвитком. Після цього керував робочою групою з національних проектів Комітету з економічних реформ при Президенті В. Януковичі. З 23 грудня 2010 року по 15 березня 2014-го був головою Державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України.

комплексу, який кілька років активно рекламувала українська влада.

Як писав журнал Forbes, на підготовку до зимової Олімпіади-2022 чиновники планували витратити майже \$7 млрд. «Олімпійська надія» мала втілитися французами у Воловецькому та Міжгірському районах Закарпатської області (долина Боржава). Проте цим планам здійснитися не судилося. Як встановили слідчі МВС, гроші для «олімпійського селища» відмивалися за кордоном і поверталися в Україну на рахунки фірм, підконтрольних керівництву Держінвестпроекту. Встановити це було не дуже складно — чиновники не особливо ховали свої сліди. Під час обшуків, проведених у рамках кримінального розслідування, були виявлені виписки по рахунках і грошові чеки багатьох компаній. Імена людей, які стояли за ними, вже фігурували у розслідуваннях журналістів. Так, за інформацією програми «Наші гроші», керував однією із таких фірм двоюрідний брат Владислава Каськіва. Підтвердили це і правоохоронці.

А ще були проекти «Якісна вода», «Вчасна допомога», «Місто майбутнього», «Енергія природи», які так і не втілили у життя.

Засновник видання «Наші гроші» Олекса Шалайський: «Яким чином ці гроші кралися? Найпопулярніша схема — це коли приходив інвестор чи то в «олімпіаду», чи то в «чисту воду». І замість того, щоб давати свої гроші, він чомусь позичав у держави під егідою Каськіва декілька мільйонів гривень під три проценти. І потім ці гроші нібито вкладав. Десь купувалася земля, десь заводи, але ці об'єкти ставали приватною власністю цих структур офшорних, і державі можна нічого не віддавати».

У березні 2014-го Владислав Каськів звільнився за власним бажанням з посади голови Держагентства з інвестицій та управління проектами. А згодом і залишив країну. Слідчі почали масштабне розслідуван-

ня. А навздогін на адресу екс-чиновника полетіли звинувачення: за даними МВС, службові особи Держінвестпроекту в 2012—2013 роках заволоділи грошовими коштами в сумі майже 2 млрд. гривень. 25 березня 2016-го стало відомо, що Владислав Каськів оголошений у розшук.

Голова МВС Арсен Аваков: «Головним слідчим управлінням МВС України проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні за ознаками злочинів, передбачених статтями 191 і 209 КК України (розкрадання державних коштів, а також легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом) за фактом діяльності службових осіб Держінвестпроекту. Так, встановлено, що

млн. грн.) і ТОВ ТД «Борисфен» (94,2 млн. грн.). Зокрема, як встановлено слідством МВС та Держфінмоніторингом, згадані підприємства отримані державні кошти переважно використовували для купівлі валюти з її подальшим перерахуванням компаніям-нерезидентам для купівлі частини акцій та часток у статутних капіталах українських підприємств. Так само під час розслідування встановлено, що зазначені одержувачі кредитів були раніше прямо або побічно пов'язані з керівництвом Держінвестпроекту, у тому числі з Владиславом Каськівим».

За інформацією МВС, екс-чиновник вивів на латвійські рахунки кіпрських компаній понад 200 мільйо-

ТИМ ЧАСОМ

ГПУ підозрює Держрезерв у оборудках із паливом на 250 мільйонів гривень

Нині обшуки тривають у агентстві та офісі постачальників дизпалива. Таку інформацію учора ЗМІ повідомили у прес-службі ГПУ. За інформацією відомства, посадовці Державного агентства резерву України за попередньою змогою зі службовими особами одного із найбільших постачальників пального в країні провели незаконний тендер щодо закупівлі за бюджетні кошти дизельного палива в кількості 17 тисяч тонн на загальну суму 257 млн. грн.

«Ця закупівля не відповідає вимогам Державних стандартів України, а саме термінам його зберігання, чим державі заподіяно збитків в особливо великих розмірах. Наразі, на підставі дозволу слідчого судді, у кримінальному провадженні проводяться слідчі дії — обшуки приміщення Державного агентства резерву України та офісних приміщень одного із постачальників пального. Шукають оригінали документів щодо закупівель», — зазначили в ГПУ.

нів гривень. «Він платив по 62 мільйони гривень за акції однієї і тієї ж української компанії, але двом різними суб'єктам в один і той самий час», — зазначили у силовому відомстві, повідомивши, що правоохоронці вже встановили взаємозв'язок між фактами перерахувань коштів і певними компаніями в Нікосії, столиці Республіки Кіпр.

Нічого не крав

Сам Владислав Каськів усі звинувачення відкидає, стверджуючи, що, будучи головою Держінвестпроекту, жодною копійки не витратив не за призначенням. «Я нічого не крав. На державній службі приніс в економіку України майже 2 млрд. дол. і можу документально це довести. Я категорично готовий співпрацювати зі слідством в Україні, бажано за європейськими стандартами, а не на основі політичної розправи», — написав він нещодавно на своїй сторінці у Фейсбуці.

За інформацією заступника Генерального прокурора України Євгена Єніна, нині В. Каськіва випустили з Панамської в'язниці. «Він вніс заставу у розмірі \$600 тисяч. Двічі на тиждень він зобов'язаний відмічатися в поліцейському відділку, а його пересування обмежене містом Панама-сіті», — повідомив він.

Єнін уточнив, що це триватиме певний час, поки панамська влада не завершить процедуру екстрадиційної перевірки. «На цьому етапі екстрадиційна перевірка щодо Каськіва припинена до моменту завершення розгляду його клопотання про надання політичного притулку. Згідно з формальною процедурою, вона триває 1,5 місяця. І якщо пан Каськів не оскаржуватиме рішення компетентних органів Республіки Панама, то вона найближчим часом буде завершена. Водночас жодних ілюзій щодо того, що пан Каськів намагатиметься затягнути цей процес, у нас немає», — пояснив він.

Заступник Генпрокуратури переконалий, що розгляд справи триватиме майже 6 місяців. Також він наголосив, що після цього до 3 місяців триватиме процедура екстрадиційної перевірки.

За інформацією ГПУ, в Україні В. Каськіва загрожує до 12 років в'язниці і конфіскація майна. Його підозрюють у розтраті коштів в особливо великому розмірі (частина 5 статті 191) і службовому підробленні (частина 2 статті 366). Раніше в прокуратурі натякали, що готові на угоду з підозрюваним, якщо він поділиться з ними інформацією.

Олександр ПЕКНИЙ.

Андрій СТРАННИКОВ:
«Київ виділив 280 мільйонів гривень на житло для учасників АТО та черговиків квартирного обліку»

280 мільйонів гривень! Саме стільки столиця додатково виділила в 2016 році на придбання житла учасникам АТО, членам родин Небесної Сотні та потерпілим внаслідок аварії на ЧАЕС. Орієнтовно буде куплено 265 квартир загальною площею майже 18 тисяч квадратних метрів. У КМДА пояснюють: у зв'язку з безпрецедентним перевиконанням бюджету в 2016 році в міста з'явилися додаткові кошти. Відтак, сьогодні Київрада підкоригувала Програму економічного і соціального розвитку міста та внесла зміни до бюджету столиці. «За 9 місяців поточного року до бюджету міста надійшло 27,8 мільярда гривень, а це становить 118% до плану. Відтак Київ отримав додаткові 4,3 мільярда гривень. Це нам дало право підкоригувати видатки міста», — зауважив лідер фракції «Солідарність» у Київській голові постійної комісії Київради з питань бюджету Андрій Странніков.

Також у рамках змін до Програми економічного і соціального розвитку депутати спрямували 15 мільйонів гривень на закупівлю 10 спеціалізованих автомобілів для осіб з обмеженими можливостями.

Додаткові кошти виділили і загалом на об'єкти транспортної інфраструктури. Зокрема, на проектування метро на житловий масив Виноградар спрямували 18 мільйонів гривень, на будівництво дороги від проспекту Валерія Лобановського (колишній Червонозоряний) до аеропорту «Жуляни» — 68 мільйонів. Закуплять у столиці і додатковий транспорт: 48 автобусів, 40 тролейбусів та 8 трамвайних вагонів.

Істотних змін зазнав і бюджет столиці. В рамках коригування головного кошторису міста додаткові засоби спрямували на потреби ЖКГ, соціальний захист киян, освіту, культуру та мистецтво. «Зокрема, в рамках програми «Турбота» спрямували 13 мільйонів гривень на збільшення розміру одноразової матеріальної допомоги сім'ям загиблих учасників АТО і Небесної Сотні. Ще 300 тисяч — на забезпечення екстреної евакуації осіб, які загинули під час проведення АТО, евакуації тяжкопоранених бійців—жителів Києва із зони проведення антитерористичної операції. Спрямували додаткові кошти і на закупівлю медикаментів», — розповів голова комісії Андрій Странніков. Профінансують у Києві і систему безпеки. Зокрема, на виконання програми профілактики та протидії злочинності «Безпечна столиця» на 2016—2018 роки, для реалізації першої черги проекту зі створення єдиної системи відеонагляду міста, готові виділити 30 мільйонів гривень.

Важливим пунктом у змінах до бюджету прописали підготовку до Євробачення-2017. Зокрема, Київрада підтримала виділення перших 50 мільйонів гривень на проведення пісенного конкурсу.

Оселі для переселенців: рівняння з багатьма невідомими

Основне питання, що постало перед громадянами України, які вимушено залишили свої будинки і майно на окупованому Донбасі та в Криму, — житло. Експерти організації «Громадянська ініціатива Луганщини» ще наприкінці 2015-го заявили, що для забезпечення переселенців з Криму і сходу України необхідно приблизно 145 тисяч квартир. На жаль, і через два роки після виникнення цієї проблеми не існує окремої програми. Переселенці часто не мають можливості взяти кредит і реалізувати своє право на отримання земельної ділянки. Звернення до чиновників різного рівня зазвичай закінчуються однією фразою: «Немає державної програми».

Зрозуміло, що постійно зростаюча орендна платня з'їдає фінанси, які можна спрямувати на власне будівництво або придбання житла. Тому люди, які мають постійний дохід, самостійно шукають вихід, щоб позбутися статусу «бездомних». Від орендованих квартир деякі вимушено переміщені особи (ВПО) переходять до облаштування постійного житла.

Складне становище соціально незахищених сімей, що отримали в 2014 році тимчасовий притулок у санаторіях і гуртожитках, теж вимагає свого вирішення. Адже така невизначеність не влаштовує ані власників будівель, ані самих мешканців, які перебувають під постійною загрозою виселення.

Ми поспілкувалися з ініціативними групами, які втілюють три реальні історії вирішення свого житлового питання. Шлях довгий, але, як у відомій приказці, початок — половина справи.

Екопоселення «Абрамівка»

Дев'ять місяців активісти ГО «Кримська діаспора» отримували документи на землю неподалік від селища Абрамівка

щодо отримання землі, але за справу взялися юристи організації, і перший етап уже позаду. Луганчанка Анжеліка Корецька, юрист-землевпорядник, пояснює: «Ділянку виділено із земель державної власності, розміщена вона в адміністративних межах Абрамівської сільради Вишгородського району. Цільове призначення — індивідуальне садівництво. Станом на вересень 2016 року документи на землю отримали вже 200 сімей».

Координатор проекту Олександр Старіков упевнений: «Важливо об'єднуватися. Проект великий, і якщо кожен діятиме сам по собі, то в інстанціях поодиночці вас можуть відфутболювати: не так оформлено довідку, не вистачає того чи іншого документа. Адже люди роблять одні й ті самі помилки. Тому ми розбили співтовариство по 20 родин, вони обирають старосту, потім «п'ятдесятника». А вже ті, маючи досвід і знання та отримавши від людей довіреність, спілкуються з владою».

Взаємодія з місцевою владою — окрема історія. Олександр розповідає, що перш ніж побачити якийсь рух назустріч, спілкувався з великою

Нарада архітекторів щодо проекту екопоселення в Абрамівці.

відчені геодезисти з великим стажем буріння свердловин. Фахівці проекту — будівельники та економісти — розробляють кошторис на спорудження.

Учасники проекту — переважно сім'ї з дітьми. Професії дуже різні, є серед них архітектори, інженери, IT-шники. Всі ці людські ресурси допоможуть не тільки створити селище із застосуванням новітніх екотехнологій та забезпечити себе роботою, а й успішно інтегруватися в місцеву сільську громаду. Були зустрічі в Абрамівській сільраді, влада обіцяла, що місця в школі та дитячому садку для майбутніх мешканців екогромади знайдуться.

Кооператив «Мальовниче»

Обслуговуючий кооператив «Містечко переселенців «Мальовниче» також створювався в соцмережах. Землю біля села Дмитрівка в Києво-Святошинському районі

ріг. При цьому якщо немає можливості працювати особисто, люди можуть замінити фізичну участь грошовим внеском.

У кооперативі вже є перша ластівка. Майже готовий двоповерховий будинок із солом'яних панелей львівського виробництва. Його власники, донеччани Дмитро і Наталія, почали будівництво ще влітку. Дуже задоволені співпрацею з львів'янами: кажуть, що немає жодних непорозуміння, а успіх будівництва багатого в чому залежить від бригадира, бо робить усе дуже якісно та ретельно — як для себе.

Але головним викликом для власників ділянок нині є відсутність електроенергії: поки що кооперативу в обленерго відмовляють у підключенні до сусідньої мережі. Забудовники-новачки намагаються вирішувати цю проблему, бо зима не за горами.

На перших порах допоміг Червоний Хрест — виділив намет, де можна було би переночувати будівельній бригаді, та три генератори, щоб забезпечити роботу електричних інструментів. Дмитро каже, що два з них уже виходили з ладу від дуже інтенсивної роботи. Їх ремонтують та продовжують працювати далі. Проте це, безумовно, не вихід для колективного будівництва. Дружина Наталія додає: «Зверталися до донорських організацій по допомогу. Нам сказали, що треба спочатку купити землю, а потім допоможуть кооперативу з енергопостачанням — не грошиками, а можливо, сонячними панелями чи вітрогенераторами. Купили. Далі сказали: побудуйте перші будинки, щоб ми бачили, що ви не на перепродаж землю взяли. Добудовуємо. І дуже чекаємо допомоги, бо без енергії поселення не зможе існувати».

Але у «Мальовничому» пішли далі. Вирішили для всіх охочих організувати будівництво з урахуванням сучасних стандартів енергоефективності та екологічності житла. Для цього звернулися за допомогою до одного з лідерів екобудівництва в Європі — Німеччини. Уклали партнерську угоду з організацією Україно-німецький форум.

Координатор форуму Алекс Родіонов (Німеччина) розповідає: «Ми вирішили залучити недорогі ефективні технології швидкого будівництва з солом'яних блоків. Сировина поруч, соломи на Київщині досить, тож логістика недорога. У сусідньому селі організували цех із виробництва

блоків. Приміщення поки що безплатно надав місцевий підприємець. Завезли обладнання, орендували техніку, навчили бригаду з восьми осіб, орендували кран, вантажівку і почали роботу. Все це оплачується членами кооперативу. Німецька сторона забезпечила проект типового будинку з солом'яних блоків. Щодо вартості — дивитимемося, скільки вийде. Орієнтовно припускаємо, що готова коробка без вікон стане приблизно в 130—200 доларів за квадратний метр».

Нині на ділянці вже споруджується «солом'яний» будинок за німецькою технологією. Він робиться без фундаменту, на спеціальних гвинтах. За словами фахівців, це надійно і значно економить час і кошти. Але можна будувати і на стрічковому фундаменті, стіни легкі, з відмінними теплоізоляційними властивостями, шукатиритимуться екологічними глиняними і вапняними розчинами. Очікується, що об'єкти споживатимуть енергії в 3—4 рази менше, ніж у стандартному багатоквартирному житлі 60—80-х років. У рамках проекту планується звести 10 будинків із солом'яних блоків.

Дім-конструктор: переїздить разом із вами

Дмитро Кухарев, директор одного із приватних підприємств, переїхав з Донецька до Києва п'ять років тому. Натхненний завзятістю активістів кооперативу «Мальовничий», він впроваджує незвичайну технологію: проектування та монтаж залізобетонних одноповерхових будинків. Тобто це такий собі «конструктор». Ці будинки популярні в Італії, скандинавських країнах, Прибалтиці, зводяться без фундаменту, просто на землі. Дмитро стверджує, що можна сконструювати будинок будь-якого розміру (від 15 до 158 кв. метрів), пізніше додавати нові блоки-кімнати, та найголовніше — житло можна встановити за три дні, а також розібрати та перевезти на інше місце. Головна умова — це знайти земельну ділянку, де можна спорудити будинок. І якщо справді таку конструкцію можна транспортувати, то й земля може бути в оренді, не обов'язково придбана у власність.

Інна П'ЯТОВА
(за матеріалами
Донецького прес-клубу).
Фото автора.

Ось така перша ластівка — будинок переселенців Наталії та Дмитра.

Вишгородського району Київської області. Організатори вирішили зробити своє поселення екологічним. Над проектом майбутнього екооселища за 47 км від Києва запросили працювати фахівців із внутрішньо переміщених осіб. Нині у співтоваристві «Абрамівка» отримують ділянки 559 сімей переселенців. Під будівництво селища влада запропонувала майданчик у чистому полі на 55 га. Раніше від цієї ділянки через повну відсутність інфраструктури відмовилися ветерани АТО.

Були сумніви в успіху

кількістю селищних і районних рад. Допомогла дружба зі схожим об'єднанням ветеранів АТО: «Вони якось поскаржилися, що їм «намагалися всунути голе поле» без жодних комунікацій. А ми подивилися ділянку і зацікавилися: рівна, суха, хоча є нюанси — 8 км до найближчої лінії електропостачання».

Олександр каже: можливо, це буде децентралізоване енергопостачання від відновлювальних джерел енергії, адже вони обрали напрям екопоселення. Водойою забезпечать себе самі, є дос-

виділили кооперативу на умовах викупу. «Ми викупили землю, організували людей, підготували проекти для будівництва, документацію. Проблема залишаються електроенергія, вода, каналізація, дороги», — розповідає член правління організації Володимир Шашков.

Земельні ділянки від 3,5 до 9 соток розподілялися після рішення загальних зборів членів кооперативу. Учасники домовилися про взаємодопомогу та трудову участь у роботах із організації спільного простору, до-

У Дніпрі переосмислили яблуко. Тепер це — символ поваги до наших захисників

Віднедавна на Дніпропетровщині слово «яблуко» почало означати не просто дарунок природи, плід зусиль людей, що виростили цей фрукт, а — душевний порив, символ поваги до наших воїнів. А така метаморфоза, здавалося б, із звичайнісіньким, який нехай колись і став мимовільною причиною Троянської війни, фруктом трапилася після того, як у дніпровському Музеї АТО сталася НП.

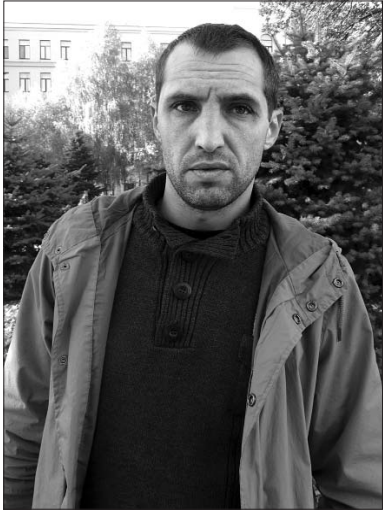
Хтось без сорому та совісті втрутився в суть скульптурної композиції й украв яблуко з рук дівчинки, яка готується простягнути гостинець як дарунок вдячності нашому воїнові. Крадіжка, кваліфікована розгніваною громадськістю як акт вандалізму та наруги над святинею, спричинила широкий резонанс, і до скульптури почали приходити навантажені яблуками городяни, щоб покласти їх у долоньки дівчинки. Більше того, одна з мешканок області, Світлана, запропонувала постійно постачати дитину яблуками зі свого петриківського саду. І навіть привезла кошик червоних фруктів в облдержадміністрацію, звідки вийшла ідея створення Музею АТО з його знаменитою скульптурною композицією та де працює людина, котра стала прототипом солдата-рятівника, що приймає яблуко з рук вдячної дівчинки.

Стрілець Кіровоградської бригади територіальної оборони Іван Погорелий, можливо, ніколи й нікому не розповів би про цю історію, що сталася з ним у Іловайському котлі. Стриманий на емоції та слова, він належить не до тих людей, які люблять «хизуватися». Тим більше після виходу з котла Івану з його вісьмома пораненнями (одна нога являла собою місиво) було не до спогадів і навіть аналізу причин трагедії, хоча слово «чому?» постійно було присутнє у свідомості — «чому полягло стільки хлопців?..»

Повернутися ж думками до врятованої дівчинки змусив пост у соціальних мережах, автор якого — людина «з іншого боку» — розповідав про Діану, яку ополченець виніс з-під вогню українських військових. Іван прочитав цю неправду, перебуваючи на лікуванні у Львівському госпіталі, і не міг стриматися, щоб не відповісти й не повідати світу — нехай і обмеженою соціальною мережею — правду. Але механізм брехні вже був запущений... Історію порятунку дівчинки — зрозуміло, з точністю до навпаки — розповів один із російських каналів. Але тільки Іван Погорелий знав, де перебуває розстріляний противником автомобіль, у якому їхали бабуся Діани, її батьки та старша сестричка, і де лежать вони, які назаважди залишили цей світ зі страшною війною, що нагрянула на нього. І це знання було підтвердженням його правди, почути яку та сторона все-таки не за-

хотіла. Автомобіль, втім, був знайдений, і недалеко від нього — тіла батьків і старшої сестрички Діани, і бабусі. Друга бабуся, що знайшла завдяки Івану внучку, і поховала їх...

Ну а історія, мимоволі, з метою відновлення справедливості, оприлюднена Іваном Погорелим, стала джерелом натхнення скульптури, «який виліпив» з латуні воїна-рятівника й дівчинку, що нині живе завдяки українському солдатові. Який виліпив і яблуко, немов вирішивши посперечатися з давньогрецькою міфологією, що створила з нього символ розбрату. Втім, як каже Іван, солдат у Музеї АТО — не його зліпок, фізичний і духовний, а теж символ, збірний образ українського воїна. І тому шукати його, Іванові, риси в обличчі латунного воїна зовсім не треба...

Іван Погорелий.

Із чого почати цю історію? З Майдану, де два місяці починав будувати нову Україну запорізький юрист Іван Погорелий? Либонь, так... «Я брав участь у першому Майдані, не міг не бути й на другому. Все, що нині вже вважається новітньою історією України, бачив на власні очі. У тому числі розстріли. Після них стало зрозуміло, що назад дороги уже немає. Але дорога вперед, як з'ясувалося, вела через війну... Я повернувся додому наприкінці лютого. Моєму синові було півтора року. «Достатньо із тебе. Побудь із нами, з дитиною», — сказала дружина. Але «сидіти удома» у такий час? Я встиг взяти участь у захопленні Запорізької облдержадміністрації, звільнивши її від тих, хто

підтримував «смотрящих» президента, що дав драпака, коли став очевидцем розстрілів і тоді ж зрозумівши, що назад дороги немає. Мобілізація... Перша хвиля... Незнайоме раніше слово АТО. Я хотів потрапити в 79-му аеромобільну бригаду... Але так сталося, що мене та ще кількох чоловіків, які змушені були зчепитися із прихильниками «руського міра» на призовному пункті, примітили у військкоматі й залишили служити там. Так, я розумів, що роблю важливу справу — у перший день мобілізації ми призвали тисячу людей... І все-таки рвався до війська», — згадує Іван.

Замість 79-ї бригади Іван Погорелий отримав призначення в Кіровоградську бригаду територіальної оборони. «Наш комбат дуже серйозно поставився до комплектації особового складу батальйону, не давши перетворитися йому на збіговисько авантюристів. Батальйон складався з людей, котрі служили в спецназі, які пройшли гарячі точки. Якби так серйозно комплектувався командний склад бригади... Геройство солдатів — це наслідок бездарності, а то й боягузтва їхніх командирів. Коли 28 серпня нашу колону, спрямовану на те, щоб «прошупувати» сили противника в районі Іловайська, розбомбили, і рота втратила боєздатність, командир взводу втік. Я бачив, як він проповзав повз умираючих бійців, рятуючи свою шкуру...» — розповідає Іван Погорелий.

Іван, який дістав сім поранень, з перетвореною на місиво ногою, він немов став персонажем якогось нереального, трансльованого в уповільненому часі фільму, який він одночасно й спостерігав з боку. Цим страшним фільмом був вихід наших військ з Іловайського котла. Він спостерігав і власний розстріл — по ньому стріляли з машини, що проїжджала неподалік. «Не влучили, слава Богу. Потім на мене перемкнувся кулеметник. Я лежав на видному місці, і солдат, Вадим Заїка, зараз він працює на шахті в Павлограді, перетягнув мене під кулеметним вогнем туди, де я був менш уразливий. Я бачив обличчя й техніку росіян за 15 метрів від себе. Бачив, як противник добивав наших поранених. Мене не помітили. Або вважали трупом», — згадує Іван.

Два дні він лежав на полі бою, цьому полігоні смерті, куди кинуло вмирати солдатів їх уцілілі керівництво... На другий день Іван, який приповз до дороги, побачив машину, що проїжджала повз. Білі стрічки на бічних дзеркалах автомобіля й аркуш паперу А-4 на задньому

Скульптура воїна-рятівника та дівчинки, яка нині живе завдяки українському солдатові.

склі з написом «ДІТИ»... Слабка спроба закликати до совісті й честі тих, хто підняв зброю й, озвірівши, уже не відав ні совісті, ні честі та не боявся Божого суду... Машину з родиною, що рятувалася від війни, розстріляли на очах в Івана, коли вона тільки-но минула його. Він підповз до автомобіля... Майже всі загинули — за винятком маленької дівчинки і її мами, що вмирала, та ще встигла попросити Івана врятувати дитину...

Діана була поранена в ключицю. Іван забрав із салону автомобіля свідоцтво про народження дитини (згодом з'ясувалося, що це документ загублої старшої сестри, але пізніше він все-таки допоміг знайти бабусю Діани). Забрав гігієнічні прокладки, які наклали на рану дитини, і перев'язав її. Дівчинка не хотіла залишати маму й тата, старшу сестричку й бабусю. «Вони заснули. Дуже міцно. Нам потрібно знайти ліки для того, щоб розбудити їх», — сказав дитині Іван. І дівча послухалося. І знову він повз по полігону смерті — але вже вдвох із дитиною. Куди він пересувався? Іван не знав цього... Він думав про своїх дітей, про дружину, батьків і знав, що повинен уціліти — заради них і довіреної йому дитини.

Коли через добу дівчинці стало гірше, у неї піднялася температура, Іван зрозумів, що пот-

рібно шукати людей — будь-яких... І люди, справді, з'явилися — якісь у цивільному одязі. «Допоможіть, у мене поранена дитина!..» — попросив їх Іван. Вони пішли, а незабаром прийшов БТР — російський. Дівчинку, а слідом і Івана «підняли на борт», і тільки тоді він зрозумів, як тяжко поранений, і на яку рвану ганчірку перетворена його нога... Немов у напівсні він чув звернені до нього запитання, чи він, бува, не з «Правого сектору» — і, вкрай ослабнувши, все-таки знайшов сили посміхнутися: смішні люди...

Дівчинку забрали в госпіталь, і більше він її не бачив. Сам Іван півдня просидів у ямі разом з іншими пораненими, поки за ними не приїхали санітари Червоного Хреста. Потім були військові госпіталі в різних містах країни, питання, на які не знаходилися відповіді, і — десь у куточку пам'яті — ця історія про розстріляну родину з Харцизька та дівчинку, яка, можливо, що все ще шукає ліки, щоб розбудити батьків, старшу сестру та бабусю. Втім, може, і ні. Діти на війні швидко дорослішають...

Нині Іван Погорелий працює юристом у Дніпропетровській облдержадміністрації, куди Світлана з Петриківки привезла кошик величезних червоних яблук, запропонувавши, щоб вони вважалися символом поваги до наших воїнів. І, схоже, так воно й буде.

Вручили нагороди представникам загону військових медиків

Жителі Дніпра вже почали відкидати від кавалькад «швидкої допомоги», які під виття сирен доставляли поранених з аеропорту у військовий госпіталь та інші лікувальні заклади міста. Але війна триває... Це підтвердив Віктор Кузьменко, полковник медичної служби, начальник Дніпропетровського військового госпіталю, де нині перебувають на лікуванні 187 воїнів, доставлених із зони АТО.

Що таке війна, лікарі й медсестри цього лікувального закладу знають «зсередины». І не тільки тому, що за час бойових дій на сході країни їм довелось оглянути 14080 бійців і вилікувати, уже в стінах госпіталю, понад шість тисяч поранених. Багато лікарів і медсестри цього лікувального закладу самі

перебували на передовій, оперували й виходжували поранених у воєннопольових госпіталях. Нині 28 співробітників госпіталю мають статус учасника бойових дій. «Нещодавно з війни повернувся ще один наш співробітник, який отримує цей статус», — каже Віктор Кузьменко.

У дні, коли країна відзначала День захисника України, представникам загону військових медиків, учасникам АТО було вручено нагороди міського голови. Медалі «Захиснику Батьківщини» лікарям і медсестрам госпіталю вручив учасник АТО командир розвідувального підрозділу Ігор Федотов, який, за його словами, сам «неодноразово проходив через руки військових медиків» і тому знає: вони гідні не просто медалей, а того, щоб їх носили на руках.

Серед нагороджених — провідний хірург Олег Тимчук, начальник хірургічного відділення Іван Кураченко, операційна сестра відділення гнійної хірургії Тетяна Лещенко, начальник відділення анестезіології й реанімації Ольга Полякова, старша операційна сестра Діана Каграманян, начальник відділення шелепнолицьової хірургії Ігор Матрос-Таранець.

На знімку: з рук командира розвідників нагороду отримує водій госпіталю Дмитро Москаленко.

«Сова встромляє меч у карту РФ...»

Минулого тижня проукраїнські жителі Донецька виклали в Інтернеті два відео, як вони «привітали» окупантів з «Днем прапора ДНР». Одна група піднялася на терикон, розташований у межах міста, й підняла на ньому український прапор.

«Захарка, ми до тебе дорогу знаємо!...»

Четверо чоловіків представилися організацією «Опір Донбасу», що, за їхньою заявою, діє від імені й за дорученням усіх патріотів Донецька: «Ми піднімаємо державний прапор нашої Батьківщини — України із твердою впевненістю, що окупантів буде видворено з Донбасу найближчим часом. А прапор занесеної нам чуми «Новоросії», який приніс Донбасу, Донецькій, Україні й навіть Росії тільки горе, смерть, руйнування, калік, сиріт, удів, буде забуто як моторошний кривавий кошмар. Слава Україні! Героям Слава! Слава Нації! Смерть ворогам! Захарка (Олександр Захарченко — ватажок донецьких терористів. — Прим. ред.), ми до тебе дорогу знаємо! Незабаром...»

У той само день патріоти з цієї організації зафільмували, як спалюють прапор терористичної організації «ДНР», називаючи цю недореспубліку зовсім не народною, а бандитською й злочинною.

Патріоти на відео приховують обличчя, а на записі змінюють їхній голос. Це вимушені заходи, тому що будь-який прояв патріотизму стосовно України на окупованій території може нести смертельну небезпеку.

«За них б'ється Україна...»

Минулого тижня «Голос України» розповів про те, що терористами було заарештовано 19-річного луганчанина Владислава Овчаренка. Разом із ним бойовики схопили групу молодих хлопців—уболівальників футбольного клубу «Зоря». Їх усіх звинувачують у «шпигунстві проти республіки». Але, як нам написали в газету жителі окупованого Луганська, головною «провиною» молодих людей був той факт, що вони сфотографувалися в центрі міста з українським прапором.

— Владислав перебуває в ув'язненні передусім за свою громадянську позицію, а не за «шпигунство», — впевнений луганський правозахисник Костянтин Реуцький. — Непропорційно жорстоко переслідування за мирне висловлення громадянської позиції і критику самопроголошеної «влади» (бойовики погрожують Овчаренку 15 роками позбавлення волі. — Прим. ред.) учергове указує на неготовність окупантів додержуватися базових принципів прав людини й виконувати свої зобов'язання в рамках «Мінського процесу». Ні про які вибори в ОРДЛО без дотримання цих базових стандартів не може бути й мови.

На превеликий жаль, на даний момент батькам відмовилися повідомити, де тримають Влада. Зв'язатися із сином також не дозволяють.

Як уже повідомляв «Голос України», народний депутат, уповноважений Президента України з мирного врегулювання конфлікту в Донецькій і Луганській областях Ірина Геращенко заявила, що питання про затриманих за звинуваченням у «шпигунстві» уболівальників луганської «Зорі» буде обов'язково порушено на Мінських переговорах.

— Щоправда, всіх, про кого ми згадуємо в Мінську, ФСБ внесить до списку: за них б'ється Україна, а отже, вони — шпигуни, диверсанти, партизани й працюють на українську розвідку, — зазначила Ірина Геращенко.

На думку Костянтина Реуцького, Владислава Овчаренка терористи схопили за його висловлювання, які він, перебуваючи в Луганську, публікував в Інтернеті, ведучи в тому числі й блог в Twitter — «Луганська Хунта».

ПРОДОВЖЕННЯ
НА 15-Й СТОР.

Ніякого прощення не буде, поки не пройдено шлях покаяння

РОСІЙСЬКИЙ СОЛДАТЕ, КИДАЙ РУШНИЦЮ, ІДИ ДОДОМУ

У кожного своє місце покаяння. Собор... стіна... камінь, афонський, соловецький, майданівський... І скільки цих голгоф повинно бути в Росії, щоб країна очистилася й не ходила століттями імперським колом ненависті з іскандерами за пазухою. Як дорого і як скоро доведеться заплатити державі вічного полювання за «перемоги» кремля, залежить не лише від світового співтовариства й українців, а й від кожного чесного росіянина.

Алла ЛЕВАСХОВА

(Санкт–Петербург, аудитор):

— Чесно кажучи, довго думала, що такого написати, про що ще не сказано, і не знайшла. Банальності повторювати не хочеться. Є тільки два багаторазово сказані слова: СОРОМНО перед усім світом і БОЛЯЧЕ від свого безсилля щось змінити. Адже нині влада в Росії є проблемою не тільки для України, а й для всього цивілізованого світу і, головне, для свого багаторазово страждального народу, до якого в більшості своїй ще не дійшов масштаб катастрофи. А коли дійде, буде, то жаль, пізно.

Світлана БАГІНА

(із Чити, Х'юстон,

перекладач в аеропорту,

в зоні міжнародних рейсів):

— Я стежила за Євромайданом з перших днів. Я пам'ятаю і 2004-й, коли Путін нахабно й підло намагався підсунути вам кримінальника. Але те, що ви продемонстрували цього разу, викликає справжнє захоплення. Як сказав один із моїх друзів по Фейсбуку: «Можливо, ми поки ще не вміємо обирати чесну владу, але принаймні ми навчилися викидати шахраїв, котрі зарвалися». І це те, чого не змогли зробити мої співгромадяни й чому остаточно програли в 2011—2012-му.

А в Україні змогли! Я думаю, що події зими 2013—2014 року повинні ввійти у світову історію як зразок мужності й гідності, приклад того, як потрібно любити свою країну й захищати її.

Без сумніву, те, що зробила в Криму російська влада, — це не що інше, як підлість. Але якщо Крим — був грабіж, то Донбас — уже відверте вбивство. Я почувуюся так, наче мій брат убив мого друга. Як тепер дивитися в очі його рідним? І як жити з убивцею? Це по-справжньому страшно, що багато моїх співгромадян не хочуть розуміти: Росія заплямувала себе незмивною ганьбою. Що ми всі відповідаємо за вбитих. І за весь той жах, що ми принесли на схід України. Я добре пам'ятаю, як довго українці не могли повірити, як довго не могли почати всерйоз убивати росіян. Але ми — моя підла країна — змогли зробити неймовірне. Я думаю, що ніякого прощення нам не може бути, поки ми не пройдемо той самий шлях покаяння, що пройшли німці після Другої світової.

У 1989-му я думала: «Навіщо вони (прибалти) йдуть тепер? Адже все вже змінюється, усе буде зовсім по-іншому!». Життя показало, що вони були тисячу разів праві. Настав і ваш час іти. Обрубуйте всі зв'язки. Добре співробітництво, якщо прийдуть хороші часи, почати можна в будь-який момент, і краще, якщо це буде з чистого аркуша. Вам ще довго буде важко, але ви вже зробили головне — ви врятували свою країну від убивць і знайшли справжніх друзів.

Я живу в Сполучених Штатах. Мій чоловік — американець, його друзі, мої колеги по роботі вже знають, що нікому в межах моєї досяжності не дозволено безкарно говорити про те, що Україна — це сфера інтересів Росії, що росіяни в Криму мали право самовизначитися, що на сході України йде громадянська

війна. Тут багато міфів, які просували оплачувані Кремлем «експерти». Але їхній голос затишає. Ми переможемо.

У Санкт-Петербурзі відзначили 1 листопада депресивною демонстрацією під гаслом «Війна—безробіття—листопад».

Я пишаюся вами. Упевнена, що Майдан 2013 року буде вписаний в історію золотими буквами. І те, що ви змогли зробити, буде прикладом для інших країн.

Я працюю в аеропорту Х'юстона, в зоні паспортного контролю. І скажу чесно: бачити блакитні українські паспорти із тризубом мені набагато приємніше, ніж червоні російські. Ласкаво просимо! Будуйте стіну на сході й відкривайтеся на захід. Усе буде добре!

Євген ЛІВШИЦ

(Санкт–Петербург, інженер–електронщик, пенсіонер):

— Я впевнений, що перш ніж починати цю злочинську операцію з рейдерського захоплення Криму, необхідно було опублікувати домовленості 25-річної давнини, щоб хоч люди розуміли, що вся ця метушня — брехня. Але в бандитів і шахраїв дотримуватися договорів не заведено. Багато можна говорити про ганебну поведінку й брехню Путіна та його подільників, можна нескінченно дивуватися й обурюватися моторошним валом НЕПРАВДИ, вилитої на українців, можна тільки дивуватися нахабності й дурості російських ЗМІ. Можна нехтувати й ненавидіти всіх цих патріотів та їхнє поняття про патріотизм. І водночас усі дії нашого генералісимуса та його лизоблюдів нагадують дитячий садок, усі його дії й крики нагадують бійку шпани в підвороттях Василівського острова в Петрограді. І соромно і боляче, що через дурість і безграмотність однієї людини у світі нині коїться те, що відбувається в комуністичній квартирі, коли сусіди починають кидатися одне на одного. Очевидно, такий стан суспільства доступний нашому президентові, а нормальна поведінка людей, поняття честі, совісті, ширості — це не для нього.

Я хочу побажати українцям, щоб відносини між нашими двома народами відновилися, щоб українці не думали, що всі росіяни — це лжепатріоти й ненавистники інших народів. Це, на

жаль, результат балаканини наших ідеологів. Насправді все не так, хоча важко заперечувати, що Росія «обвішана» гаслами про те, що Україна — ворог Росії.

До тих, хто злобує й рветься в бійку, у мене два запитання:

1. УКРАЇНА НАПАДАЛА НА РОСІЮ?

2. Чому це раптом через 25 років тов. Путін почав шукати брехливі, бридкі й розбійницькі методи захоплення Криму?

І ще хотів би побажати українцям, щоб настав мир. По-дру-

ге, щоб це був не просто мир, а мир, наслідками якого були б суд і покарання тих, хто затіяв усю цю ганебну війну.

Віктор ЗОЛОТАРЬОВ

(Уфа, інженер, блогер,

тато п'яти діточок):

— Про те, як ми прийшли до війни Росія—Україна, я писав ще в березні 2014 року (після захоплення Криму, але до нападу на Донбас ЗС РФ). Був такий жарт: війни не буде, але буде така боротьба за мир, що мало хто виживе. Нинішній конфлікт Росії з Україною вимагає від нас зрозуміти, що за державу ми побудували і хто нами керує? Чим ми ризикуємо і куди йдемо?

І — «Миру Мир!», «Війна — це погано!», «Ми — за Мир в усьому Світі!». Із цими плакатами ми ходили на 1 травня і 7 листопада. А сьогодні людей у Москві з такими листочками поліція саджає в автозакі. Чому так відбувається? Подумаємо?

Нам говорили в садку і школі: «Окупанти вільних країн — це агресори, фашисти й гади, а ми — люди радянські, мирні й добрі». В інститутах третина навчання була про «миру мир». Третина складу інститутів — теж професори й доценти — отримували по 500—1000 рублів на місяць, за «вбивання миру» в голови майбутніх інженерів, офіцерів, учених і лікарів. Вони придумали сотні тисяч докторських і кандидатських про мирний соціалізм. Всеяли народу силою мільйонів пропагандистів: «Оплот Миру — це ми і є». Хоча майже вся величезна країна працювала на... «війну», а решта їх скромно годували й одягали. І більшість чоловіків служили по два роки в армії. Практично весь бюджет СРСР ішов на оборону, що, напевно, і стало однією з основних причин розвалу.

І раптом, поки народець щиро радів «Олімпіаді Володимирівні», у братній Київській Русі, в Україні, люди вийшли на вулицю, витримали звірячі побої міліції й самі розігнали частину

злочинської еліти. Побудували барикади й... Перемогли, із палицями і пляшками проти рушниць і гранат!

Співають п'ятсот тисяч українців свій Гімн на Майдані й заявили: «Слава Україні! Слава Героям!».

У скорботному списку й на знімках Небесної Сотні ми бачимо простих студентів і фермерів, журналістів... Ми не бачимо злісних осіб і бойовиків.

Замаячила реальна війна Росії проти братньої України!

Спецназ РФ, соромливо знявши з форми знаки (а навіщо зняли, грабуєте, чи що?), захопив парламент Криму, аеродроми, оточив штаби й кораблі, вузли зв'язку й вулиці міст...

Усміхнений Путін, під телекамери всього Світу, придумував: немає, мовляв, у Криму військової агресії РФ, це самооборона

Криму із шикарною зброєю й вишколом, а не спецназ РФ.

Не розуміє «усміхнений», що Інтернет забитий відео і знімками із спецназом РФ і відповідати йому — доведеться!

Не розповідають, яка ціна війни, утримування Криму й погіршення відносин з багатьма країнами. Але це лише початок!

Нас оточують товари на 80 відсотків з інших країн. Від їжі до компів і одягу — все імпортує. Ми живемо за рахунок продажу нафти й газу, металу країнам, з якими сварилося.

Ціна агресії буде в сотні разів перевищувати «Олімпіаду Володимирівну». Дозвіл використовувати війська РФ в Україні — це саме дозвіл на війну. І захоплення спецназом у Криму парламенту і спецоб'єктів — це військова агресія, це спецвійна спецназу.

А в нас немає можливості зупинити це божевілля. Людей з листочками «Миру Мир», «Війні ні» саджають!

Конфлікт за розмахом і складом сторін цілком може призвести до третьої світової...

Ось якою виявилася ціна втрати народом контролю над виборами й відсутність Свободи ЗМІ!

Павло МОЛЧАНОВ

(Москва, підприємець):

— Бажаю Україні й Українцям пройти свій шлях до свободи до кінця, виявити терпіння й наполегливість у досягненні мети, стати гідним членом Європейської родини, по-справжньому цивілізованою країною, якою пишаються її громадяни. Мені гірко усвідомлювати, що моя країна стала агресором, вчинила підло стосовно України. На жаль, Росія принесла біль і страждання. Мені соромно й гірко за свій уряд. Але знайте: в Росії вистачає людей, котрі не підтримують політику Кремля, і таких чимало. Ми з надією стежимо за новинами з України й бажаємо вам блага і процвітання.

Підготувала
Наталія ЯРЕМЕНКО.
Фото Вадима ЛУР'Є.

Якщо Крим — був грабіж, то Донбас — уже відверте вбивство

Мешканець Івано–Франківщини вкрав дві тонни сої на суму 25 тис. грн. 60–річний чоловік пограбував фермерське господарство, на якому працював охоронцем. На нього чекає покарання у вигляді позбавлення волі на термін від трьох до шести років, *повідомляє наш власкор Галина Брухаль*

Поліцейського управління поліції охорони в Рівненській області старшого сержанта поліції Івана БОНДАРЧУКА нагороджено відомчою заохочувальною відзнакою — нагрудним знаком. Він дістав проникаюче поранення передпліччя під час погоні за зловмисником, який увірвався до аптеки і, погрожуючи фармацевту пістолетом, забрав виручку та нарковмісні препарати, *інформує наш власкор Олександра Юркова*

Як ми про них піклуватимемося, так вони нас і захистять

Міський голова Шостки Микола Нога взяв під особистий контроль умови проживання та обслуговування військовослужбовців 58-ї окремої мотопіхотної бригади, котрі після багатомісячного перебування в зоні АТО повернулися на Сумщину. Один зі структурних підрозділів цієї військової частини розквартирувався у приміському селищі Вороніж. «Ці люди були на фронті, захищали Україну, — наголосив М. Нога. — У них загострене відчуття соціальної справедливості. Як ми про них піклуватимемося, які створимо для них умови, так вони і захищатимуть нас на передовій».

Адаптуватися військово-вослужбовцям на новому місці допомагали всі структурні підрозділи Шосткинського міськвиконкому, а також колеги із управління з надзвичайних ситуацій та місцеві медпрацівники. Головний лікар центральної районної лікарні Олег Штогрин запевнив, що найближчим часом увесь особовий склад військового підрозділу оглянуть та підлікують кожного, хто цього потребуватиме.

Окрім Шостки, частини 58-ї окремої мотопіхотної бригади після повернення з Авдіївки розташувалися також у Конотопі та Глухові. І там, і там військовослужбовців

привітно зустрічали на вокзалах, але приміщення, куди їх поселили, виявилися непридатними для проживання. Після резонансу в соціальних мережах до Конотопа приїздили міністр оборони Степан Полторак та регіональний координатор Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини Ірина Білик. Власне, саме через ці негаразди із розміщенням військовослужбовців міська влада Шостки і вирішила взяти ситуацію під особливий контроль.

У Глухові майже 200 військовослужбовців нині живуть у наметах. У міськраді кажуть, що облаштували їхній побут як мог-

ли, забезпечили всім необхідним. Коштами скинулися місцеві підприємці, до справи підключилися волонтери. Для обігріву наметів завезли 25 кубометрів дров, а для урізноманітнення харчування — 7 тонн продуктів. Але вчасно збудувати казарму, щоб там розмістилися бійці, — то вже клопіт не глухівської влади, каже керуюча справами міськвиконкому Олена Гаврильченко, а військового міністерства.

Чому в Глухові вчасно не збудували приміщення для військовослужбовців, куди поділися виділені на це понад 20 мільйонів гривень, нині з'ясовує військова прокуратура Центрального регіону. Зареєстровано кримінальне провадження за фактом розтрати коштів службовими особами Північного територіального квартирно-експлуатаційного управління Міністерства оборони України.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Навчатимуть перековувати мечі на орала

У Кременчуці почали впроваджувати програму «Навчальна кузня» для учасників АТО та вимушених переселенців. Її ініціаторами стали активісти міського осередку Спілки ковалів Полтавщини та кілька громадських організацій. Програму реалізують за діяльної підтримки міської влади.

Протягом двох місяців учорашні фронтовики та внутрішньо переміщені особи, котрі мешкають в індустріальній столиці Полтавщини, опановуватимуть нову для себе професію коваля. Задля цього на ремонт приміщення з облаштуванням у ньому сучасної кузні з міського бюджету виділили 27 тис. грн. Водночас громадська організація «КримSOS» передала для неї зварювальний апарат, багатофункціональний заточу-

вальний станок, електричну дріль і дві «болгарки».

Ініціатори проекту зазначають, що професія коваля сьогодні досить затребувана. Водночас і процес навчання, і подальше застосування здобутих навичок і вмінь на практиці стануть важливою складовою психологічної реабілітації.

До речі, кременчуцькі ковалі не вперше підставляють плече землякам-захисникам. Раніше вони

влаштовували фестивалі зі збору коштів для армійців. А нещодавно подарували місту викуваний пам'ятний знак на честь учасників АТО, який установили у парку «Ювілейний». Центральною частиною композиції стали чотири мечі (за кількістю секторів зони АТО). Тепер бійці, які повернулися до мирного життя, вчитимуться перековувати свої мечі на орала...

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

На знімку: один із ініціаторів програми, голова Спілки ковалів Полтавщини Олександр Шкурапет за роботою.

Фото з архіву автора.

Для обстеження — усі умови

У Дніпрі стартував місячник охорони здоров'я демобілізованих учасників АТО, який триватиме весь листопад. «У рамках місячника ми створюємо найбільш сприятливі умови для обстеження учасників бойових дій у центрах первинної медико-санітарної допомоги, — каже представник департаменту охорони здо-

ров'я міськради Олександр Новиков. — Так би мовити, даємо зелене світло. З моменту першої демобілізації первинну медичну допомогу було надано 2061 учасникові АТО, тоді як у Дніпрі воїнів, які брали участь у бойових діях, — понад 4 тисячі».

У департаменті охорони здоров'я обіцяють, що

обстеження, реабілітація й лікування в рамках надання первинної допомоги будуть безплатними. Щодо спеціалізованої допомоги, то, за словами Олександра Новикова, департамент має намір сприяти цим безплатним медичним послугам.

Ольга ПЕРОВА.
Дніпропетровська область.

ФОТОФАКТ

За ініціативи міжфракційного депутатського об'єднання «Всеукраїнський діалог» та за участю Офісу Ради Європи і координатора проектів ОБСЄ в Україні в Інституті законодавства Верховної Ради України відбувся круглий стіл на тему «Майбутнє Донбасу».

На знімку: народні депутати Сергій Тарута, Григорій Немиря та голова Офісу Ради Європи в Україні Мортен Енберг.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Змагання штучних інтелектів

Команда Прикарпатського національного університету стала переможцем Всеукраїнських змагань з робототехніки. Участь у перегонах за Кубок Львівської політехніки взяли понад 20 команд з України та Республіки Білорусь.

ПНУ на змаганнях представляли доцент кафедри інформаційних технологій факультету математики та інформатики Микола Козленко, студенти другого курсу спеціальності «Програмна інженерія» Максим Кур та Тимур Фараджев. Учасники демонстрували власні розробки роботів, які є повністю автономними технічними створіннями та керуються винятково своїм штучним інтелектом. Будь-яке зовнішнє дистанційне керування людиною було заборонено. Роботи самі аналізували ситуацію та передавали команди на кермо та ходові двигуни. Змагання відбувалися за принципом звичайних автоперегонів: хто перший подолає належну кількість кіл, той і переміг.

У фіналі фаворитами стали іванофранківці, друге місце посіла команда львівських політехніків, третіми стали представники Одеського національного політехнічного університету. Цьогорічні змагання відбулися за сприяння Міністерства освіти і науки України й були присвячені 200-річчю Національного університету «Львівська політехніка».

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Фото надане прес-службою ПНУ.

Зліва направо: інженер проекту Мар'ян Федірко та керівник команди Микола Козленко готують свої творіння до перегонів.

«Квітку» на мосту справляють у День інженерних військ

У селі Добрятин, що у Млинівському районі на Рівненщині, військовики завершують будівництво дерев'яного моста через річку Іква. Він значно скоротить шлях жителів навколишніх сіл до райцентру. Нині ж їм доводиться долати майже десять кілометрів.

Мостобудівні роботи проводять фахівці військової частини А 1593. За словами командира інженерного підрозділу

Олександра Дем'янюка, цьогоріч міст у Добрятині — четвертий для його підлеглих. До речі, 80 відсотків особового складу військової частини хрещені кулями і осколками в зоні проведення АТО на сході України.

Кошторисна вартість мосту завдовжки 40 і завширшки 20 метрів — майже 200 тис. грн. У цій сумі — 50 тисяч гривень за перемогу в конкурсі проектів із обласного

бюджету, 30 — благодійників із приватного підприємства «Агро-Експрес-Сервіс», а ще кошти районної ради, місцевої громади і Добрятинської сільської ради.

«Квітку» на мосту справляють 3 листопада — у День інженерних військ.

Віталій ТАРАСЮК.

Млинів Рівненської області.

Фото автора.

Найщедріші — працівники соціальних служб?

У Запоріжжі багаті і дуже багаті не поспішають допомагати війнам АТО. «Голос України»

вже повідомляв, що в регіоні 14 жовтня розпочався благодійний телемарафон зі збору коштів на потреби учасників АТО. Передусім для допомоги сім'ям загиблих і покалічених. Протягом першого тижня не вдалося зібрати жодної копійки. Втім, телемарафон завершиться 6 грудня — до Дня Збройних Сил України, і ще є достатньо часу для збору пожертв.

І ось підсумки жовтня — зібрано 100 тис. гривень. Практично третину коштів передав не найбагатший в області Чернігівський район, агро-виробники якого — СВК «Світанок» та фермерське господарство № 999 — виділили по 15 тис. грн. Серед успішних запорізьких підприємств на благодійну акцію відгукнулися лише конструктори авіадвигунів із ЗМКБ «Прогрес». Знову ж не найбагатші люди з Мелітопольського центру соціального обслуговування зібрали 1,4 тисячі грн.

Прес-служба ОДА оприлюднила прохання організаторів телемарафо-

ну, які «сподіваються на активнішу позицію великого та середнього бізнесу».

Однак широка громадськість нині, схоже, більш занепокоєна е-деклараціями місцевих політиків та чиновників, ніж благодійністю. Якщо згадані хоча б невеликим відсотком наявного у них «налу» поділилися з сім'ями загиблих, то встановили б новий рекорд благодійності.

Ще актуальнішим, зокрема для місцевих ЗМІ, стало питання, чому голова Запорізької ОДА Костянтин Бриль таку декларацію не подав. Точніше, «як співробітник СБУ він подав декларацію до відповідної служби». Згідно ж з офіційною біографією К. Бриля, той в СБУ служив двічі — в січні—серпні 2010 р. та у березні—вересні 2014-го. З вересня 2015 р. посадовець працює у Запоріжжі — спочатку першим заступником голови ОДА, потім в.о. голови ОДА, а з квітня 2016 року Костянтин Бриль обіймає теперішню посаду.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

ВРОЖАЙ-2016

П'ять мільйонів тонн зерна ще не межа!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Ще залишається зібрати кукурудзу на площі майже сімдесять тисяч гектарів, — каже керівник департаменту агропромислового розвитку Вінницької облдержадміністрації Микола Неїлик. — Середній намолот качанистої становить на кожному гектарі 84,2 центнера. Нескладно підрахувати, що загалом з цієї площі буде зібрано приблизно півмільйона тонн зерна. Є ще трохи сої, її обмолочують на останніх десятках гектарів.

За усіма прогнозами, нинішній вал зернових може сягнути 5,5 мільйона тонн. Ні в радянські часи, ні в роки незалежності держави в області не досягали такого високого результату.

Співрозмовник уточнив, що збільшення намолотів досягнуто насамперед за рахунок підвищення врожайності культур. Середній показник ранніх і пізніх зернових та зернобобових у нинішньому році становить 63,4 центнера збіжжя з гектара. Це на 17 центнерів більше минулорічного показника. Кукурудзи збирають майже на 36 центнерів з гектара більше, ніж торік. Загалом зерна качанистої намолочено майже два мільйони тонн за середньої урожайності 84,2 центнера на круг.

— Кукурудза така культура, що не пропаде навіть тоді, коли випаде сніг, — пояснює Микола Неїлик. — Були періоди, коли вона залишалася в полі на деяких площах протягом зими. Ранні морози не давали можливості обмолотити з осені. Зерно в качанах навіть після зимівлі в полі залишалося доброї якості. Єдиний недолік у такій ситуації — воно має підвищену вологість, потрібні додаткові витрати для його сушіння.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

У НОМЕР

У столиці стартував міжнародний бізнес-форум

Учора в Києві почав роботу міжнародний інвестиційний бізнес-форум «Енергоефективність та відновлювана енергетика», організований Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України.

На порядку денному — скорочення споживання газу, його заміщення альтернативними видами палива та відновлюваними джерелами енергії, широке впровадження заходів з енергоефективності. Для цього в країні є значний потенціал, — стверджують організатори. — Його реалізація дасть змогу зменшити газову залежність, прискорити економічне зростання, створити нові робочі місця, отримати додаткові надходження у місцеві бюджети.

Як зазначив голова Держагентства з енергоефективності та енергозбереження Сергій Савчук, уже вдосконалюється законодавча база, створюються сприятливі умови для бізнесу. Особливо ж вітчизняний ринок «зелених» проектів зацікавить інвесторів. «Прийнято стратегічні національні плани дій з енергоефективності та відновлюваної енергетики до 2020 року. Інвестиційний потенціал ринку відновлюваної енергетики становить майже 16 млрд. євро до 2020 року, а сфери енергоефективності — 35 млрд. євро».

Вперше у рамках заходу — «Експозиція енергоефективних рішень», де компанії, що працюють у сфері енергоефективності та відновлюваної енергетики, демонструють рішення для ЖКГ, багатоповерхових будинків, муніципалітетів, бюджетних установ, комерційних споруд та приватного сектору. Також уперше для потенційних інвесторів, учасників та гостей форуму діє Investment HUB — комунікаційна платформа для презентації інвестиційного потенціалу України та готових інвестиційних проектів «зеленої» енергетики.

За матеріалами управління комунікації та зв'язків з громадськістю Держенергоефективності.

РЕГІОН: ХЕРСОНЩИНА

Хліб подорожчав

У Херсоні відчутно подорожчав хліб — відтепер за його буханець городянам доведеться викладати в середньому на п'ятдесят копійок більше. Хоча подія була цілком прогнозованою. Заступник голови правління Херсонського хлібокомбінату Надія Дурова каже, що це — вимушений крок, пов'язаний, насамперед, із 30-відсотковим підвищенням ціни газу, на якому працюють печі трьох хлібозаводів підприємства. На вартості випічки позначилося також і збільшення заробітної платні членам трудового колективу. Хоча вона й залишається чи не найнижчою в галузі.

Загалом попит на «фабричний» хліб у Херсоні падає після кожного перегляду його відпускної вартості. Нині підприємство щодня відправляє до магазинів 37—39 тонн головного продукту споживчого кошика, тоді як десятиліття тому обсяги виробництва становили 44—45 тонн на добу.

Встановили пам'ятник дачниці-годувальниці

У Херсоні з'явився перший в Україні пам'ятник дачниці. Встановили його біля Центрального ринку міста не випадково. У скрутні часи жінки, котрі до сьомого поту гарували на своїх «фазендах», не тільки свої родини забезпечували фруктами та овочами, а ще й носили їх на продаж, щоб заробити копійчину собі на ліки та онучатам на ласощі.

Нехитру комерцію заради виживання підтримують і нині. На тому ж Центральному ринку два десятки безплатних місць зарезервували саме для дачників, щоб вони могли продати тут відро свіжої городини та садовини з власних ділянок. Такі ж соціальні місця існують і на більшості інших ринків міста — у сезон збирання врожаю продавців тут не бракує.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Фото автора.

ДЕНЬ

Що змінилося в армії

3 1 листопада ц. р. після демобілізації з лав Збройних Сил України приступив до роботи наш власний кореспондент у Львівській області Богдан Кушнір. Позаду 15 місяців служби в армії, з них п'ять — у зоні АТО. Сьогодні друкуємо нотатки нашого колеги про армійські будні.

Ми стали впевненішими

Літо. Стояла спека плюс 40 градусів. Понад 80 відсотків військовослужбовців нашого сектору ходили в польовій формі «мультикам», яку придбали за власні кошти або одержали як дарунок від волонтерів. Ми очікували великого начальника зі штабу АТО. Всім наказали переодягнутися у форму «пиксель», яку отримали від Міністерства оборони. Влітку в ній неможливо ходити, бо за кілька хвилини мокріє, а через годину можна викручувати воду. А взимку у «пиксели» дуже холодно. Всі це знають, співчують, але перед приїздом начальства нас знову і знову змушують переодягнутися в ненависний «пиксель». Досі не можу зрозуміти, навіщо?

Перше запитання, яке мені найчастіше ставили після повернення з АТО, що змінилося в армії? Я б хотів розділити відповідь на дві частини. Перша — позитивна. Атмосфера і бойовий дух в армії оптимістичні, як ніколи. Військовослужбовці впевнені в завтрашньому дні, бо відчули людське ставлення до себе, до своїх сімей. Підвищення зарплати зробило військову професію престижною і потрібною. Молоді хлопці після демобілізації часто знову повертаються у свої підрозділи. У війську вони почуваються більш комфортно, ніж вдома, бо тут всі рівні, тут нема різкої градації між бідними і багатими, тут не заведено хвалитися великими статками, коли

народ ледве зводить кінці з кінцями.

В армію надійшло нове озброєння, сучасна техніка, але на побутовому рівні ми залишилися в далекому минулому. Два роки воюємо, але досі не змогли забезпечити військо престижною формою та якісними пайками.

Герой чи бешкетник

У штаб сектору надійшло тривожне повідомлення з передової. Молодий солдат самовільно залишив окоп, пробрався на територію противника і на високій вежі вивисив український прапор. Потім успішно минув небезпечну зону, але перед самими окопами підірвався на розтяжці і дивом залишився живим.

У штабі розгорілася дискусія, ким вважати молодого солдата, порушником дисципліни чи героєм. Тих, хто назвав його вчинок героїстичним, виявилося більше. Військо кілька тижнів сиділо в обороні. А армія, яка не воює, — це театр. Вчинок молодого солдата підняв бойовий дух і став предметом обговорення протягом цілого тижня.

Вони не хочуть «руського мира»

Часто спілкувався з простими людьми. Розпитував про життя-буття, деколи ми сперечалися, хто привів до війни на Донбасі.

— Це все київські олігархи, — казали місцеві жителі. — Пограбували і пересварили народ.

— Назвіть прізвище хоч одного олігарха з Києва

чи іншого регіону, який на Донбасі заробив великі багатства. Далі наступала мовчанка. Часто кивали на Росію, яка вкотре використала жителів Донбасу для своїх корисливих цілей...

Ще одна закономірність, там, де пройшли жорстокі бої, артилерією були знищені цілі мікрорайони і села, люди були більш категоричними. Вони відкрито заявляли, що їх обманули, вони вже не хочуть «руського мира», хочуть, щоб настав спокій.

Не прошу пані

У Станиці Луганській до нас підійшла жінка середнього віку.

— Я за маминою пенсією приїхала, — розповідала.

Таких жінок щодня ми бачили сотні і сотні. Вони приїжджали з окупованої території зранку і займали чергу біля двох банкоматів, щоб зняти кошти.

— Хочу вас запитати, скільки все це триватиме? — допитувалася.

— Це ж не від нас залежить, не ми кричали: «Путін, введи війська».

— А чого ви зупинились, ще трохи і Луганськ був би визволений.

— Це не від нас залежало.

— Ви дуже м'які, все прошу пані, прошу пані, а тут народ розуміє грубу силу. Рішучішими треба було бути, — повчала. — Не треба було зупинятися на півдорозі.

Армійська тушонка

Найбільш ходовий продукт у війську — яловича тушонка, якою можна швидко голод утамувати, а також це найкраща закуска під фронтових стограмів.

Ми часто порівнювали, яка колись була тушонка і яка тепер. Порівняння не на користь нинішніх часів. Колись тушонку виробляли з молоді телятини і з найкращих частин туші. Нині банки на третину заповнені яловичим жиром і незрозумілою рідиною. М'ясо здує і подрібнене на якусь суміш, несмачне. Банку солдати відкривали не зверху, а знизу, де менше жиру. Вибравши м'ясо, жир часто викидали.

Що стосується харчування в польових умовах, давно помітили закономірність: там, де солдати самі готували, все було смачно, а де служба тилу —

як на тваринницькій фермі. Тиловики часто старалися догодити начальству, а про солдатів думали в останню хвилину.

Одного разу в секторі з'явився генерал, який наказав начальнику служби тилу самому роздавати солдатам обід. Потім сам пообідав з військовослужбовцями і начальника служби тилу змусив з'їсти солдатську порцію. Кухня після інспекції генерала готувала смачно, як вдома.

Наступна війна — війна кнопок

Цього генерала ми згадували дуже часто. У штабі давним-давно знали, що він боїться комп'ютера, як чорт ладану. Всі документи, мапи подавали йому лише у роздрукованому вигляді. Інколи плани доводилося по кілька разів переробляти, бо зранку генерал вимагав, як у анекдоті, великі яйця, а увечері — малі. Паперова машина працювала, як на книжковій фабриці. Шойно він з'являвся в секторі, в канцтоварах масово закуповували друкувальний папір.

На нього спробували вплинути. Розповідав, що сучасна війна — це велика комп'ютерна гра. Сидять хлопчики з планшетами і натискають на кнопки. Ми відстаємо, бо готуємо кадри для вчорашньої війни.

Зв'язківці випустили фахівців для кіберпідрозділів, а їх відправили служити командами взводів у війська. Сидячи у бункері, можна контролювати розвідувальні підрозділи через Інтернет. У командира групи та офіцера управління повинні бути планшети, на яких видно кожний крок пересування. Не тре-

ба виїжджати за десятки кілометрів. Сидиш за монітором і бачиш, куди прямує чи де засіла група. Одразу корегуєш її пересування, віддаєш необхідні команди. Це сучасне ведення війни. Комп'ютери і кнопки.

Але генерал сподівався дотягнути до пенсії без комп'ютера і на кожному кроці без причини нас розпикав. На цьому фронті у нього був неперевершений талант. Через такого генерала, який у третьому тисячолітті не вміє користуватися комп'ютером, ми постійно відстаємо, бо колишні живуть заслугами минулого. Армія була б більш боездатною, коли б військових вчорашнього дня, хто відслужив понад 25 років, відправили б на відпочинок. Стара гвардія часто ставила армії та країні на грань національної катастрофи.

Під час Першої світової війни наполегливо готували війська до протидії хімічній зброї та танкам, а ворог застосовував танки і хімічну зброю, чим кардинально змінив ситуацію на фронті. Під час Другої світової війни готували війська до протидії радіоелектронній розвідці та авіації. Під час війни у В'єтнамі були підготовлені авіатори, а ворог активно та вдало застосовував засоби протиповітряної оборони.

Нині маємо підготовлених авіаторів, танкістів, фахівців з розвідки та радіоелектронної боротьби, а противник застосовує елементи гібридної війни. Знову відстали. Сьогодні йде війна, у якій вдало підібрані та розповсюджені новини тримають у напруженні населення і призво-

дять до повалення урядів. Тепер хлопчисько з ноутбуком на колінах, сидючи в кафе за чашкою кави, може звести нанівець добре озброєне військо авіаторів, танкістів та фахівців з радіоелектронної розвідки. А генерал цього не хотів розуміти. Сучасний дорогий комп'ютер в його кабінеті припадав порохом.

Крава приїхав

Досі не знаю, чому свого улюбленого генерала солдати називали Крава, мабуть, це був милозвучний варіант від його прізвища. Він нагадував американського ковбоя. Височенний, з могутніми плечимами, у високих берцях, з полтавською говіркою, він справляв враження справжнього богатиря.

Його колоритну фразу «Ану, синки, всипте їх» солдати згадують досі, хоч генерал уже командує десь у столиці. Команди Крави завжди виконувались вчасно і чітко, бо солдати йому вірили. Це був один з найавторитетніших генералів, про яких мені багато розповідали в зоні АТО. Він завжди був у центрі подій, на передовій, не ховався в бункері. Шойно солдати почули, що приїхав Крава, настрої у всіх відразу підвищувалися. Коли Краві присвоїли звання генерал-майора, він вийшов до солдатів і подякував їм, сказавши, що це насамперед їх заслуга, на цьому полі бою все вирішують вони, рядові солдати.

Богдан КУШНІР.

На знімку: капітан Збройних Сил України Богдан Кушнір.

ПРОДОВЖЕННЯ У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ.

Реабілітаційний центр постане на місці котельні

Будівництво спортивно-реабілітаційного центру для інвалідів та учасників АТО розпочали в Ужгороді (на знімку). Це буде цілий сучасний комплекс, до складу якого ввійдуть хостел з усіма зручностями для людей з особливими потребами, спортзал, масажні та інші кабінети, що дадуть можливість проводити фізичну та психологічну реабілітацію.

Тут планують займатися волейболом, баскетболом, настільним тенісом, пауерліфтингом і фехтуванням.

В урочистостях взяли участь голова Закарпатської ОДА Геннадій Москаль, ужгородський міський голова Богдан Андрій, військовий комісар Ужгородського ОМВК, підполковник Микола Журавльов, представники товариств і

об'єднань людей із особливими потребами, громадські активісти.

З молитвою освятили наріжні камені споруди, заклали «капсулу часу».

За попередніми підрахунками, кажуть у міській раді, на зведення потрібно до трьох років. Підприємцям довелося спочатку розібрати стару котельню, від неї залишився тільки каркас, який використають у майбутній конструкції.

На спорудження центру виділено 3,5 млн. грн.: два мільйони з міського бюджету, мільйон із державного та 500 тисяч із обласної казни.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото надане прес-службою міської ради.

Кухня після інспекції генерала готувала смачно, як вдома

«FreeUa» — територія вільної творчості

Підприємці, майстри та айтішники, які внаслідок бойових дій втратили офіси, тепер можуть працювати разом

Протягом двох років у Донецькій області спостерігається справжній бум громадських, волонтерських ініціатив та соціальних проектів. При цьому тишисть той факт, що є підстави говорити не тільки про збільшення кількості неурядових об'єднань, а й про їх тематичне розмаїття. Хаби і відкриті простори, центри соціальної та правової допомоги переселенцям, альтернативні центри зайнятості та проекти, спрямовані на розвиток бізнес-середовища в регіоні. А в Краматорську почав працювати перший та поки що єдиний коворкінговий центр «FreeUa».

У перекладі з англійської «коворкінг» дослівно означає спільна робота. Є також широке і вузьке значення цього терміна. Коворкінг — підхід до організації праці людей із різною зайнятістю в загальному просторі і сам простір — колективний офіс.

Ідея коворкінгу виникла з розвитком фрілансу, одними з головних недоліків якого є ізоляція людини, яка працює, і відсутність колективу. Саме цю проблему коворкінг і покликаний розв'язувати: програміст може сидіти в одній кімнаті з журналістом, при цьому виникає ділова атмосфера, яка сприяє підвищенню якості роботи. В принципі, історія коворкінгу почалася відносно нещодавно. У 2005 році американський програміст разом з фрілансерами-однодумцями створив у Сан-Франциско перший у світі коворкінг-центр. У Донецькій області такий центр виник 2015-го.

За словами авторки коворкінгу в Краматорську Наталії Семиволос, «FreeUa» готували саме для фрілансерів, тому що дуже багато підприємців у Донецькій області через воєнні дії перейшли у формат роботи на дому. У багатьох відсутня можливість орендувати офіс, деяким він у принципі і не потрібен. Отже, в разі відсутності необхідних умов вдома коворкінг — непоганий варіант.

— У нас можуть проводити зустрічі фрілансери, журналісти, тренери, дизайне-

ри, айтішники... В коворкінгу можна провести захід, можна орендувати робоче місце на годину чи на мі-

в Києві. І лише після ознайомчої екскурсії взялася до роботи. У підсумку, щоб покрити основні витрати, пов'язані з коворкінгом, вдалося залучити ресурси міжнародних донорів.

— Наша організація «Українська мережа освіти дорослих та розвитку інновацій» брала участь у конкурсі проектів та отримала фінансування на реалізацію проекту «Фріланс-майдан» за підтримки

сяць. Головне — є хороші умови роботи. Чим хороший цей формат? Якщо порівняти його з кафе, де людина повинна щось замовляти (а не завжди можна обійтися однією чашкою кави), в коворкінгу за ті самі гроші можна орендувати робоче місце, а кáva і чай входять у цю вартість. Наприклад, заплативши 15–20 гривень за годину, людина має доступ до Інтернету, за необхідності може користуватися ноутбуком і навіть скористатися роздруківкою до 30 аркушів. Чай, кáva з печивом входять у вартість, — розповідає Наталія.

До створення коворкінгу в Краматорську команда підійшла ґрунтовно: спочатку відвідала найяскравіші і найпопулярніші центри

Програми розвитку ООН в Україні та уряду Японії. За рахунок гранту ми купили всі необхідні меблі, обладнання, посуд. Також провели цикл тренінгів для фрілансерів, — ділиться Наталія Семиволос. — Але з огляду на специфіку Краматорська і Донецької області загалом такий формат на платній основі просувається складно. Мешканці не готові йти і працювати поза офісом чи домом і платити гроші за це. Як не сумно усвідомлювати, але якби у нас було пиво, відвідувачів було б більше... Та це не наш формат.

Попри складнощі, команда «FreeUa» сподівається, що потихеньку цей напрям стане більш затребуваним. Команда краматор-

стратегічного напрямку — розвитком малого і середнього бізнесу серед фрілансерів. «У перспективі плануємо перетворити наш коворкінг на такий собі хаб, у якому працюватимуть консультанти для бізнесменів-початківців, для тих, хто вже досяг успіхів у самозайнятості. Також хочемо проводити майстер-класи, тренінги з маркетингу, піару. Сподіваємося, що наші амбітні плани незабаром втілюватимемо в життя», — каже співрозмовниця.

На думку тренера, журналістки Ірини Гамбарян, коворкінг «FreeUA» — це не просто приміщення з сучасним обладнанням. «Це справжній будинок для тих, хто хоче змінюватися сам і змінювати навколишній світ. Люди, завдяки яким під цим дахом створена дружба і творча атмосфера, стали позитивним прикладом змін, — впевнена Ірина. — Нас вони, наприклад, надихнули на створення коворкінгу соціального підприємства в Чернівцях. Ми зареєстрували заявку і сподіваємося, що вже наступного року коворкінг відчинить свої двері. Не менш привітно, ніж роблять це натхненниці і мрійниці на сході».

Світлана АГАДЖАНЯН, за матеріалами Донецького прес-клубу. Фото надані Донецьким прес-клубом.

ського центру активно займається пошуком грантових коштів та написанням проектів спільно з Асоціацією фрілансерів Донецької області. Зокрема, один міні-грант «FreeUA» вже реалізував. Це освітній проект для студентів технічних спеціальностей.

— Ми проводили для них курси із фрілансу: копірайтинг, веб-дизайн і створення сайтів. Загалом навчили 30 осіб, усі вони — студенти старших курсів. Зрозуміло, що на перших етапах великих замовлень не буде, але хоча б на поточні витрати хлопці вже зможуть заробляти, — розповідає координатор коворкінгового центру Христина Шостир.

Нині актив «FreeUA» працює над реалізацією

За виручені кошти куплять позашляховик

П'ятий гаражний розпродаж відбувся нещодавно на майдані Волі у Тернополі. Організували його волонтери. На таких розпродажах реалізують речі, які господарі вважають зайвими вдома. Комусь зайві, а комусь потрібні. Тому багато хто йшов додому з покупками: книгами, посудом, побутовою технікою, картинами тощо. Популярними були ялинкові іграшки, випалені на фанері, які спеціально підготували до розпродажу. Господині напекли медівників, кексів та інших солодощів. Долучилися до акції і підприємці, зокрема запропонували хліб і хлібобулочні ви-

роби. Оскільки погода була не з приємних, пригощали чаєм, кавою, глінтвейном. У художника можна було замовити дружній шарж.

За словами однієї з співорганізаторів гаражного розпродажу, відомої дизайнерки Оксани Бачинської, за виручені кошти, а це понад 42 тисячі гривень, планують купити за кордоном позашляховик для військових. В армії вже «служать» п'ять автомобілів, придбаних завдяки попереднім гаражним розпродажам.

Людмила НАКОНЕЧНА, Тернопільська область.

Фото автора.

Путінський військторг постійно поповнює запаси терористів

За інформацією прес-центру штабу АТО, російсько-окупаційні війська й не думають дотримуватися домовленостей про повне припинення вогню. За добу (дані на ранок 1.11) терористи 36 разів обстріляли позиції українських захисників.

Найгарячішою точкою на лінії протистояння продовжує залишатися мариупольський напрямок. Тут було зафіксовано 17 провокацій. Укріплення Збройних Сил України поблизу Гранітного, Лебединського, Гнутового й Новотроїцького супротивник обстріляв з кулеметів великого калібру, гранатометів і стрілецької зброї, а в Березному — із БМП.

У районі Степного бойовики вели вогонь із заборонених Мінськими домовленостями мінометів калібром 120 мм, а в Широкиному й Красногорівці — ще й мінами калібром 82 мм.

На луганському напрямку окупанти дев'ять разів порушили режим припинення вогню. У районах Нижньотеплого й Лопаскиного ворог використовував проти сил АТО гранатомети й стрілецьку зброю, а захисники Кримського опинилися під вогнем мінометів і ствольної артилерії калібрів 120 і 122 мм.

На донецькому напрямку було зафіксовано десять обстрілів. У Луганському терористи відкривали по українських війнах вогонь із БМП, а в Авдіївці, шахті «Бутовка», Верхньоторецькому у хід ішли міномети 82-го калібру, кулемети, гранатомети й стрілецька зброя.

При цьому бойовики, витрачаючи боеприпаси, абсолютно не турбуються, що у них виникнуть проблеми з їх наявністю. Як повідомив координатор групи «Інформаційний спротив» Дмитро Тимчук, з російського військторгу продовжує надходити нова зброя. Так, на залізничну станцію в місті Красний Луч прибуло два вагони з реактивними снарядами для системи «Град».

Влад СЕМЕНЧУК.

Реабілітаційний центр починається з суботника

У Запоріжжі почали створення реабілітаційного центру. Колишні воїни АТО провели попереднє прибирання території майбутнього об'єкта. Обласний центр реабілітації учасників бойових дій збираються розгорнути на базі госпіталю для ветеранів Другої світової війни. Щонайменше один із корпусів госпіталю вже давно занедбаний. Теплотрасу до триповерхового приміщення розбірають чи то для ремонту, чи то на металобрухт...

Територія навколо вже почала заростати лісом. Ось з неї і почали. Фахівці міського зеленбуду кронували дерева, решта учасників суботника зносили зрізані гілки на величезну купу.

Суботня ініціатива — це лише початок непрямого шляху перетворення занедбаних приміщень на справжній реабілітаційний центр. Бо в корпусі, окрім ремонту та заміни комунікацій, потрібні меблі та обладнання. А ось медичним закладом його зроблять персонал, організація повноцінного харчування та забезпечення всього комплексу реабілітаційних послуг.

В автобусі знайшли вибухівку

На блокпості біля райцентру Новомиkolaївка патрульні зупинили рейсовий автобус Северодонецьк—Запоріжжя. Під час перевірки в одного із пасажирів виявили цілий арсенал вибухівки. 37-річний киянин не зміг нічого пояснити щодо знайдених у його багажі трьох 400-грамових тротилів «шашок» та майже півсотні детонаторів різних типів. Вилучене направили на експертизу. Порушено кримінальне провадження за ч. 1 ст. 263 (незаконне поводження зі зброєю, боеприпасами або вибуховими речовинами). Санкція статті передбачає до семи років ув'язнення.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ, Запорізька область.

Небезпечні шоу на вітчизняному телебаченні,

або Як за допомогою телевізора в Україні обкатують кремлівські зомбі–програми

Слід зазначити: за визначенням шоу є різновидом розважальної програми, що має формат телевізійної постановки. Спілкування гостей телепрограми організовує один телеведучий (модератор) або декілька. В основі усіх якісних шоу, котрі спрямовано на об’єктивне інформування глядачів, обмін думками, налагодження конструктивного діалогу, досягнення консенсусу чи пошук шляхів розв’язання певних проблем, лежить інтерв’ю із запрошеними гостями студії — політиками, представниками бізнесу, досвідченими фахівцями чи визнаними експертами з тих або інших питань.

Утім, в Україні можемо спостерігати так звані шоу з негативним або маніпулятивним посилом і навмисним спотворенням інформації. По суті, це навіть не шоу, а приватні пропагандистські майданчики для зомбування населення і плекання невігластва, але вони маскуються під шоу — як підроблені товари на полицях магазинів маскуються серед оригінальних і якісних. Шоу (проект) може називатися як завгодно — «Вагітна у 60», «Міняю чоловіка», «Майстер-шеф пенсіонери», «Всі на одного», «Битва шарлатанів» тощо. В них не буде згадки про реальні проблеми, що існують у суспільстві, — натомість увагу глядача намагатимуться відвести у бік соціальних міфів і різного інформаційного сміття. Забити людям голови телевізійною «жуйкою» — одна з кремлівських технологій...

Для кожного проекту є своя, чітко визначена, цільова аудиторія (групи глядачів відповідного віку, статі, освіти, роду занять) і відповідний ефірний час. Тематики для винесення на загальне обговорення завжди будуть резонансні, гучні події чи екстремальні ситуації, інакше глядачам нецікаво. Адже, погодьтеся, на звичайних ситуаціях і історіях пересічних людей складно підвищити популярність телеканалу та його рейтинги.

«Це Марія Іванівна, вона народилася у звичайній сім’ї, закінчила школу, потім здобула спеціальність, вийшла заміж, народила дитину, щодня добирається на роботу і з роботи одним зручним маршрутом...» — таким увагу глядача не привернути, потрібен екшн і щось скандальне. Тому темою популярних ток-шоу стає приблизно так: «Це сестри-підлітки Марійка та Іванка, їх гвалтує вітчим. Розкажіть, дівчатка, коли і як це розпочалося...» Ось такий бруд переглядатимуть, жваво обговорюватимуть запрошені гості студії, ще і з неприхованим задоволенням смакуючи пікантні подробиці.

Що так приваблює глядачів у цих екстремальних, скандальних шоу? Насамперед, яскраве емоційне забарвлення, емоційний підйом, відчуття нервового збудження, аж до стану, схожого на афективний, — із готовністю діяти, долучатися до чогось, реагувати й висловлювати свою позицію. І, звісно ж, особливо приваблює глядачів те санкціонування «забороненого», що відбувається з боку ведучого.

Як відбувається схвалення певної девіантної поведінки? Скажімо, проходить студійні зйомки телепрограми. У них задіяні декілька десятків учасників — це «глядачі» та «гості» (запрошені експерти), склад яких заздалегідь планується і ретельно добирається. На початку роботи аудиторію розгрівають, зазвичай демонструючи на екрані якийсь сюжет, перегляд якого викликає конкретно в цих учасників сильні (бажано негативні) емоції. Можна зібрати у залі веганів і показати їм відеозапис забою тварин, можна зібрати прихильників «руського міра» та показати їм відео звільнення будь-якого нашого міста з-під окупації, — реакція буде однаково бурхливою та агресивною (бо якби склад учасників був справді різноманітним, то і реакція була б цілком адекватною, але то продюсерам не потрібно, — ми ж ведемо розмову про погані шоу). Демонстрація супроводжується відповідними коментарями ведучого, що спрямовують дискусію в потрібне русло. «Потрібне» тут не означає правдиве чи орієнтоване на пошук істини. Головною і визначальною тут є політика телеканалу.

Телеканали, слід зауважити, у нас є переважно приватними й такими, що задіяні на повну потужність у період підготовки до виборів. У періоди між виборами вони обслуговують корпоративні інтереси власників, у тому числі виконують замовлення певних політичних сил або окремих депутатів для піару, просування тих чи інших ідеологій, програм або підготовки підґрунтя для лобіювання законопроектів.

«Такі не гідні жити!» — вигукують глядачі у студійній залі, і група з декількох десятків інших присутніх на знімальному майданчику це схвалює — або мовчазною згодою, або відвертими висловлюваннями із закликами до фізичного знищення якоїсь конкретної людини (з якою вони навіть особисто не знайомі та вперше бачать наживо), оголошення її «поза законом» в умовах удаваної безкарності. І всі дивляться на ведучого, котрий задає всьому цьому спектаклю мотив і лад: він теж своїми словами, позою, мімікою, жестами підказує (а точніше, диктує) аудиторії певний вид реакції та поведінки.

Інформаційно-психологічний вплив у студії орієнтовано на малі та середні групи. Коли програма виходить в ефір, то далі набагато більша кількість глядачів перед екранами телевізорів або у соцмережах підхоплюють той настрій, з відповідними вербальними маркерами (простіше кажучи, повторюють, як папуги), і поширюють його з тими само шаблонами.

«Це не я прагну мститися, трошити магазин (банк, кафе тощо), закликати до штурмів

і погромів — це мені ведучий дозволив» або «це не я готовий убивати — ведучий показує, що це нормально і законно, він і всі тут це схвалюють», — приблизно така формула закладається у свідомість людини замість її власних раціональних переконань. Адже раціональне вимикається повністю, коли щодо індивіда здійснюється вплив на його емоційну сферу.

— Ну, я думаю, скоро в праваохранительні органи паступят новіє саабщення а самасудах, толька врьяд лі каво-та найдут, — промовить ведучий, котрий так само знімає із себе відповідальність за той масовий психоз, який він влаштував у студії.

«Це не я підбурюю до скоєння злочинів та нехтування законом — це експерти у студії констатують», «це не я схвальною радикальні засоби досягнення мети — так вважається нормальним у суспільстві», «це не я закликаю до фізичної розправи над громадянами — така думка аудиторії», «це не я розпалюю ненависть у суспільстві — це позиція глядачів», «це не я налаштовую до дій щодо повалення конституційного ладу — я тут просто показую, чого хоче народ», «це не я принижую людину, котра намагається обстоювати протилежні погляди — це мені аудиторія передає настрої бльбості».

Найчастіше для масового промивання мізків застосовується такий маніпулятивний прийом, як звернення до анонімного авторитету: «вчені встановили», «експерти вважають», «фахівці рекомендують», «громадська думка показує», «всі переконані» і так далі. На якій підставі «вважають»? Хто ці вчені, їхні прізвища, суть висновків, джерело? Звідки взяли

«експерти» з «фахівцями» та які підстави їм вірити? Що за «громадська думка»? Те ж саме, що і «всі переконані» — це три–п’ять десятків найбільш екзальтованих фанатиків, яких можна легко зібрати в одному місці для картинки на телебаченні.

Отже, механізм інформаційно-психологічного впливу спрацьовує так: спочатку в людей штучно розбурхуються найнижчі, негативні емоції: гнів, страх, розпач, люті, ненависті, заздрощів та ін. Раціональне сприйняття реальності вимикається, і його підміняє емоційне, аж до афективного — коли людина не здатна критично оцінювати зміст інформації, свої вчинки та поведінку, а також їх наслідки. На цьому етапі до свідомості присутніх можна злакати будь-які програми, навіть найбільш глупдіші. Щоб більше учасників у студії, то сильнішим буде ефект від таких маніпуляцій.

Учасники проекту і глядачі отримувати в особі ведучого (модератора) своєрідного наставника. «Нарешті він наважился за мене висловити те, що я думаю! От молодець, я за нього!» — розмірковує прихильник ведучого з числа гостей або телеглядачів, і тут зовсім не принципово вже, про що йдеться в темі.

Тепер — про побічні ефекти участі у груповому промиванні мізків. Передусім у людини зі слабкою психікою можуть виникнути невроз, реактивні стани та численні соматичні порушення. Адже під час роботи з групою (в цьому разі з учасниками обговорення у студії чи присутніми на знімальному майданчику) штучно створюється психотравмуюча ситуація. І продюсери проекту, ведучий і режисер роблять це навмисно, коли мають конкретну мету навіть суспільству певні міфи та змусити повірити в реальність брехні.

А потім декого з учасників доправляють до лікарень із серцевими нападами чи у стані гіпертонічного кризу, декого — із симптоматикою нервових розладів. У багатьох після таких «шоу» спостерігаються розлад особистості, нав’язливі стани, депресія, головний біль і запаморочення, дратівливість і напруженість, порушення сну і травлення, інша психосоматика. Таке може статися і з абсолютно врівноваженими людьми. Просто під час зйомок здатні винятися небезпечні дії, що можуть призвести до фатальних наслідків, також нерідко провокуються бійки з травмуванням людей. А найстрашніше — людину може бути доведено до самогубства, і такі випадки вже траплялися, тільки про це не прийнято говорити — телеканали захищають свій позитивний імідж. Узагалі ця тема настільки широка, що про це я хочу розповісти вам окремо, і зроблю це одразу, як тільки матиму ще більш повну інформацію та відповіді на запити.

Як розпізнати небезпечні шоу та захистити себе і близьких від негативного інформаційно-психологічного впливу?

Спочатку для тих, хто бажає сам опинитися по той бік екрана. Спробуйте поставити собі просте запитання: як люди потрапляють до телевізора? Вони якісь особливі? Вони такі ж самі, а в чомусь навіть і гірші та менш розумні за нас. Хочете опинитися на їхньому місці? В цьому немає нічого поганого. Людина бажає популярності, телеканал — того ж само, тільки це зветься рейтингом, допомагає розширювати глядацьку аудиторію (що особливо важливо для піару окремих діячів з політичних та бізнес-кіл, а також для роботи з електоратом) і приносить прибутки. Варто пам’ятати: всі відзняті матеріали за вашою участю є власністю телеканалу, який може розпоряджатися ними на власний розсуд. Наприклад, випустити «нарізку» на кшталт «Найжахливіші виступи» або «Кумедні моменти», де під променистим брендом дружини сепаратиста і ворога України Медведчука показуватимуть, як члени журі реготали над невдалими спробами людеі показати свої вміння. Відео швидко стане дуже популярним, і мало хто замислиться, як почуваються зараз його «герої» і чи живі вони. Або коли є мета показати певну категорію людей у негативному світлі, подати якусь подію (явище) тільки в тому ракурсі, в якому потрібно, то продюсери з режисером, навіть якщо ви будете єдиний казати правду й мати рацію, перевернуть усе з ніг на голову, за допомогою монтажу повирізають усе ім невигідне, буквально з окремих слів склеять потрібні ваші фрази, зроблять із чорного біле та навпаки.

Якщо ви є фахівцем у певній галузі та самі маєте що сказати, то, цілком можливо, одного дня вас зненацька запросять для участі у проекті, в якомусь тематичному випуску. Або, може, ви пережили події, про які телеканал захоче розповісти глядачам. Тоді вас розшукують самі, з вами зв’яжуться і поведитимуться виключно коректно і ввічливо. Журналісти телеканала та знімальна група оточать вас турботою, заберуть і безплатно привезуть з усім комфортом. Вони будуть такими щедрими аж до моменту ефірного випуску програми, а потім на вас може очікувати «сюрприз» — скільки б хорошого і мудрого ви не сказали під час запису, покажуть лише те, що мають намір показати.

Може статися так, що ви взагалі не дивитися телевізор. Але не полінуйтеся, знайдіть інформацію про телеканал і його власника, перегляньте хоча б останні декілька випусків. Перше, з чим слід ознайомитися — це тематика і сам формат програми. Якщо там мають місце скандали і бійки, то це перша ознака того, що програма не для людини, котра поважає себе.

Друге, на що слід звернути увагу, — це склад експертів. Якщо про проблеми комунального господарства, розпорядження бюджетними коштами, оподаткування і соціальної політики розп’якують актори чи співаки, то шоу є постановочним і слугує або меті піару якоїсь особи, або знімається для підготовки підґрунтя і протягування якогось законопроекту чи програми, прийняття яких вигідне тільки вузькому колу осіб.

За допомогою телевізора можливо все, недаремно один з телеканалів узяв собі цю фразу за офіційний слоган. Можливо все, коли до справи береться «дипломований фахівець», який прийшов навчання і спеціальну підготовку в Росії, під пильним оком кураторів із ФСБ. Цілком можливо перетворити людей на слухняну біомасу та вбити їм у голову будь-яку маячню, тут по прикладі й ходити далеко не треба — в Криму та на Донбасі пропаганда на ТБ і радіо вже зробила свою чорну справу.

Третє — це мова і термінологія учасників. Є таке поняття, як «мова ворожнечі», за допомогою якої суспільству нав’язуються певні стереотипи. Порівняймо: «переселенці» — «українські громадяни»; «біженці з Донбасу» — «проукраїнські патріоти з Донбасу»; «внутрішньо переміщені особи» — «люди, що постраждали внаслідок окупації та збройної агресії». Шаблони проти здорового глузду.

Коли шоу пронизане шаблонами та стереотипами, то від нього не варто очікувати нічого конструктивного. Там, де спостерігається навішування ярликів і таврування, буде спотворено все та показано так, як вигідно замовнику чи власнику телеканалу.

І щодо термінології: шаблонні фрази, порушення вимог логіки в побудові суджень, емоції замість обґрунтування — це примітивні, але дієві маніпулятивні засоби впливу на аудиторію та видавання власних інтересів за громадську думку. Слухаєш мовця і розумієш, що це не його слова, все якось завчено, шаблонно, одноманітно — як у секті. Жодних інших думок мовець не сприймає, в опонентах бачить ворогів і мішені для знущання, готовий жорстко переслідувати кожного, хто вважає інакше.

Четверте — щодо особистості ведучого, а саме його фахової підготовки. Цю інформацію можна легко знайти на сайті телеканалу. Читаємо, наприклад: пройшов курс навчання в МГІ, в центрі нейролінгвістичного програмування у Москві. Навіть серед тих, хто ознайомиться з цією біографічною довідкою, мало хто зауважить, що таке МГІ. Московський гештальт інститут.

У Росії весь гештальт, як і вся сфера практичної психології, перебуває під кураторством ФСБ. Так само на замовлення ФСБ проводить дослідження МГУ ім. Ломоносова, де працює найвідоміший своїми розробками факультет психології. Там зараз розроблюється тематика, пов’язана з методами впливу на групуову поведінку людей, прийомами пропаганди, інформаційно-психологічними методами ведення війни тощо. Замовником проведення науково-дослідних робіт і споживачем їх результатів також є ФСБ.

Що являє собою НЛП в руках спецслужб Московії, пояснювати не потрібно.

У питаннях використання масової аудиторії чинне законодавство передбачає відповідальність лише за порушення встановлених вимог щодо заняття народною медициною (цільністю), що передбачено ст. 46-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Відповідно до ч. 3 ст. 32 Основ законодавства України про охорону здоров’я з метою запобігання шкоді здоров’ю населення застосування гіпнозу, навіювання, інших методів психологічного і психотерапевтичного впливу дозволяється лише у місцях та в порядку, встановлених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров’я.

Іншими словами, лікувати методами «а-ля Кашпировський» не можна, зате робити групуве промивання мізків за допомогою телевізора — без проблем. Значна частина телепроектів і шоу, що належать нібито українським телеканалам, насправді не є оригінальними — ідея є запозиченням, калькою з аналогічних проектів Російської Федерації. Такий прихований «імпорт» із країни, де на загальндержавному рівні всю інформаційну політику спрямовано на виправдання і схвалення імперських амбіцій, нехтування правами людини, плекання невігластва і правового нігілізму, становить серйозну небезпеку для нашої нації. Ми дивуємося тому, як телевізор в РФ замінив пересічному глядачеві розум і став інструментом перетворення народу на стадо, ми сміємося над жертвами пропаганди, але не помічаємо тих отруйних паростків, які російський телевізор пустив у нашому медіапросторі.

Закон «Про основи національної безпеки України» у ст. 7 відносить намагання маніпулювати суспільною свідомістю, зокрема, шляхом поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації до загроз національним інтересам в інформаційній сфері. Однак при цьому законодавцем досі не напрацьовано дієвих правових механізмів для подальшої реалізації заходів щодо протидії таким виявам, а тому інформаційну війну ми програємо.

Отже, простежується тенденція до безконтрольного використання методів негативної пропаганди та маніпулятивних прийомів інформаційно-психологічного впливу, що в подальшому загрожуює незворотними змінами у суспільній свідомості. Це, а також об’єктивний брак правової культури в значній частини населення, особливо підлітків і молоді, дають підстави вважати застосовувані з боку держави заходи недостатніми. В діяльності, зокрема, органів телебачення і радіомовлення, які є відповідальними за виконання завдання аналізу процесів і тенденцій, що відбуваються у сфері інформаційної безпеки, наявні суттєві перешкоди. Моніторинг телерадіоєфіру (здійснення якого безпосередньо передбачено серед завдань Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення) і розроблення заходів щодо запобігання внутрішньому і зовнішньому інформаційному впливу, який загрожую інформаційній безпеці держави, суспільства, особи (обов’язки Державного комітету телебачення і радіомовлення України), проводяться недостатньо ефективно через недосконалість застосовуваних критеріїв оцінювання аудіо- та відеоматеріалів. Усе це переконливо свідчить про необхідність посилення уваги з боку експертних і контролюючих органів держави до питання припинення шкідливого, а іноді — руйнівного впливу таких явищ на масову свідомість і психічне здоров’я громадян.

Ірина КРЕМЕНОВСЬКА,
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Пенсійні страждання

27 жовтня на пункті контролю в'їзду-виїзду (КПВВ) «Станція Луганська» у черзі під час очікування дозволу на проїзд літньому чоловіку стало зле. Медики допомогли йому не змогли і тільки констатували смерть від серцевого нападу.

Такі сумні випадки на Донбасі — не рідкі. Щодня через КПВВ на підконтрольну Україні територію з «ДНР» і «ЛНР» їдуть тисячі людей, здебільшого це пенсіонери.

Коли в містах і селищах самопроголошених республік закрилися управління Пенсійного фонду України й виплати пенсій припинилися, пенсіонери кинулися в міста з українською владою та почали там реєструватися як тимчасові переселені особи — ТПО. За деякими даними, таких набралось понад 1,5 млн. Стареньким доводилося їхати через КПВВ і митницю, по багато годин стояти в чергах. У Києві ці човникові поїздки стареньких іронічно називали пенсійним туризмом.

Проте через деякий час в українському уряді спохватилися: мовляв, чого це ми повинні платити пенсії фіктивним біженцям і переселенцям, тим самим підгодовувати грішми режими самопроголошених «ДНР» і «ЛНР»? І почали припиняти пенсійні виплати всім стареньким. Тепер, щоб відновити пенсію, кожному з них треба довести, що він постійно живе не на території «ДНР» чи «ЛНР», а там, де знову оформив пенсію.

Але визнати обґрунтованим таке рішення українського уряду ніяк не можна. По-перше, у пенсійному законодавстві України не сказано, де повинен проживати пенсіонер, він може жити в будь-якому краї й отримувати свою законну пенсію. По-друге, мешканці «ДНР» і «ЛНР», у тому числі й пенсіонери, залишаються повноправними громадянами України, і уряд не має права позбавляти їх цього статусу.

І нарешті, треба взяти до уваги просте міркування: яка вигода українській владі буде від того, якщо всіх стареньких змусять постійно жити в тих містах і селищах, де вони оформилися переселен-

цями? Це буде тільки додатковим та до того ж чималим навантаженням на тамтешню соціальну сферу. Запитується, кому й навіщо це треба і яка від цього користь? Хіба тільки автотранспортникам, які підняли вартість проїзду на позачмарну висоту — до Покровська треба заплатити 300 гривень в один кінець, а до Полтави чи Дніпра набагато більше.

А ще на кожному КПВВ квітне «бізнес» — якісь особи за чималу плату «організують» проїзд позачергово.

Тому в документах міжнародних організацій і в тому числі в резолюції Ради безпеки ООН Україні рекомендується відновити соціальні виплати жителям «ДНР» і «ЛНР». Але уряд не виконує цю рекомендацію, посилаючись на те, що в «ДНР» і «ЛНР» немає відділень Пенсійного фонду. Щ заважає їх відкрити? Здається, і правителі самопроголошених республік не заперечуватимуть. Якщо уряд не може повернути під свою владу регіон, треба якось інакше розв'язувати проблему?

Мефодій МАРТИНОВ,
ветеран праці.

Донецьк.

Малюнок
Миколи КАПУСТИ.

Комп'ютерна... «нога» для бійця

Перший багатофункціональний протез з комп'ютерним суглобом виготовили на Вінницькому експериментальному протезно-ортопедичному заводі для бійця АТО з ампутованою ногою.

Бігти, підніматися по сходах, присідати — і все це на протезі. Таку можливість отримав боєць з ампутованою ногою з Вінниччини Олександр Гудзь завдяки комп'ютерному колінному суглобу, виготовленому в Японії і доставленому до Вінниці. Протез із багатофункціональним комп'ютерним суглобом уперше виготовлено на державному підприємстві. Зробили його у Вінниці на експериментальному протезно-ортопедичному заводі для бійця з ампутованою ногою Олександра Гудзя. Після важкого поранення у ніч з 22 на 23 липня гранатометник батальйону «Київська Русь» Олександр Гудзь втратив ногу. Каже, у лікарні в Попасній лікарі намагалися врятувати кінцівку. На жаль, не вдалося це зробити. Надто складною виявилася травма. Лікувався в Артемівську, Харкові, Вінниці. У місті над Бугом йому запропонували протезування на місцевому експериментальному протезно-ортопедичному заводі. Тоді він ще не знав, що стане першим пацієнтом, якому встановлять незвичний протез — із колінним суглобом, напічаним електронікою. Як почувається хлопець на такій «нозі»?

Раніше такі протези ставили тільки за кордоном

— Багатофункціональний колінний суглоб наше підприємство отримало завдяки співпраці з одеситами, — розповіла головний інженер Вінницького експериментального протезно-ортопедичного заводу Наталя Ватуля. — Йдеться про Одеську громадську організацію інвалідів «Нертус». У них є досвід співпраці з японською компанією Nabtesco, що займається розробкою мікропроцесорних модулів. Один із напрямків цієї роботи — модулі для протезування.

3 20-річчям, воїне!

У понеділок, 31 жовтня, Олександру виповнилося 20 років. Цей день він провів дома, у батьківській хаті у селі Зозів Липовецького району у компанії трьох сестер, братика і мами. У неї п'ятеро дітей. Олександр — найстарший, ще один брат — наймолодший, йому нема ще й шести років. Дві сестрички навчаються у місцевому профтехучилищі, одна — другокласниця. Всі дружно привітали іменинника.

— Я теж закінчував наше училище, — розповідає Олександр. — Здобув спеціальність машиніста холодильних установок. Після училища пішов у військкомат, щоб взяти в армію. Сказали, що ще рано, бо нема двадцяти років. Запропонували йти на контрактну службу. У контрактники беруть із 18. Погодився. Військову під-

Японський фахівець у галузі комп'ютерного протезування Акіо Саката (третій праворуч) разом із пораненим бійцем та учасниками тренінгу на Вінницькому протезному заводі.

готовку Олександр пройшов у центрі Міноборони «Десна». Звідти його направили у 59-ту бригаду, це колишній 9-й батальйон Вінницької тероборони.

— У Гайсині, де дислокується бригада, сказали, що підрозділ знаходиться у зоні АТО, — продовжує боєць. — Так я опинився на передовій. Там мене направили у батальйон «Київська Русь». Ми стояли біля Попасної. Вночі 22 липня сепари дали про себе знати, обстріляли нас. Після цього надійшла команда «До бою!». Під час чергового обстрілу не встиг добігти до бліндажа. Осколками порвало ліву ногу. Але я вже цього не відчував, бо відключився. До тьми прийшов в лікарні. Ноги вже не було. Її ампутували вище коліна.

Коліно японське, стопа американська

Які можливості надає такий пристрій, Олександр Гудзь побачив з кадрів відео. Їх демонстрував на заводі Акіо Саката. Бачив, як хлопці ходять по горах, піднімаються по сходах, навіть грають у футбол.

— Поки що мені в таке складно повірити, — розповідає Олександр. — Перші три дні я навіть милиці боявся відкласти. Хоч поруч був японець, але відчуття невідомості і навіть страху не полишало. До всього треба звикнути. Милиці вже відкинув, але поки що перебуваю під контролем спеціалістів протезного заводу. Вони разом з японцем працювали, коли той підлаштовував модуль під мене. Додому відпросився на день народження. Розумний комп'ютер фіксує

і запам'ятовує дуже багато функцій — ширину кроку, ходу, темп, враховує вагу і зріст людини. Через перекладача гість пояснював, що електроніка збереже у пам'яті всі дані про пацієнта, а потім відтворюватиме їх автоматично. Наприклад, коли треба буде підніматися по сходах, працюватиме відповідний режим роботи, під час бігу — інший і т. д. Як саме японець налаштовував електроніку? Олександр каже, з допомогою комп'ютера. Підключав його до модуля і щось там ворожив на екрані. Комп'ютер у нього кишеньковий, розміром не більший за смартфон.

До речі, стопа у протеза також іноземного виробництва — американської компанії Fredoom Innovation. Як пояснила Наталя Ватуля, це визнаний світовий лідер у галузі виробництва карбонових стоп. За її словами, вінницький завод використовує у роботі комп'ютерні технології, так і закордонних виробників, зокрема, Німеччини, Туреччини, США та Японії.

— Раніше ми освоїли американську технологію стоп, тепер японську колінного суглоба, тому надалі пропонуватимемо такі новинки майбутнім пацієнтам, — наголошує головний інженер.

Виготовили копію «панцерника» Петлюри

Копію бронеавтомобіля часів Української революції 1917—1921 років виготовили у Вінниці. Його презентували на Майдані Незалежності.

Під час презентації «панцерника» Петлюри на Майдані Незалежності у Вінниці.

Як і у 1920 році, так само на Покрову, вулицями населеного пункту проїхав автомобіль з написом «Петлюра». «Панцерник» автентичний тому, на якому до міста над Південним Бугом приїздив голова Директорії Симон Петлюра. Збереглося фото тих часів. На його основі створили автомобіль Петлюри, презентація якого відбулася у рамках фестивалю «Жива історія: Вінниця — столиця УНР». Такий статус місто мало у 1919 році, коли тут тимчасово перебував уряд УНР.

Один з ініціаторів створення копії «панцерника» історик Олександр Федоришен розповів кореспонденту «Голосу України», що нині в Україні є чотири таких автомобілі. Вінницький створили на базі вантажівки радянських часів ГАЗ-51. Цей автомобіль — аналог англійського марки Ostin. «Остіни» використовували країни-учасники Першої світової війни.

— Плануємо надалі показати авто у всіх школах та інших навчальних закладах міста, бо це наша історія, — продовжує Олександр Федоришен. — Він стане неодмінним атрибутом свят, що прославляють утвердження незалежності нашої держави. Виготовляли «панцерник» на військовому заводі. Загалом витратили двісті тисяч гривень. Коштами допомогли підприємці, а також міська влада, зокрема, свій внесок зробив і міський голова Вінниці Сергій Моргунов. До речі, бронеавтомобіль був задіяний у реконструкції бою між підрозділом дієвої армії УНР і російським військом. Події далеких часів відтворили на Європейській площі 70 реконструкторів із різних міст держави та актори Вінницького академічного музично-драматичного театру імені Садовського.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Фото автора.

З допомогою проектів Програми розвитку ООН в Україні та фінансової підтримки уряду Японії на Луганщині значно зросла кількість робочих місць. Зокрема, підтримка лише 15 проектів дала змогу отримати роботу майже 170 жителям регіону, **повідомляє власний кореспондент з Луганської області Павло Воронцов**. Під час конкурсу Програми малих грантів у Луганській області із поданих 225 бізнес-планів підтримку отримали 37 суб'єктів господарювання на суму 5,2 млн. грн. Реалізація зазначених проектів дозволить створити ще 112 робочих місць

Треба ратифікувати Угоду і рухатись далі

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тим часом, як пише **DW**, Прем'єр-міністр Нідерландів заявив, що намагається знайти компроміс, який дав би змогу країні підписати Угоду про асоціацію між Україною та Євросоюзом. При цьому він прагне врахувати занепокоєння нідерландців, більшість із яких на референдумі у квітні висловились проти ратифікації Угоди. Він акцентує, що прагне узгодити доопрацьований текст, у якому б наголошувалося, що Угода про асоціацію не є підґрунтям для повноправного членства України в ЄС, а також, що нею Києву не надаватимуться жодні колективні гарантії безпеки та зобов'язання забезпечувати військову підтримку. Крім того, Прем'єр-міністр Нідерландів пропонує прописати, що Угода

не дає українцям права претендувати на вільне працевлаштування в країнах ЄС, **повідомляє AP**.

До того ж Рютте зазначає, що продовжуватиме переговори з лідерами ЄС до саміту, який відбудеться 15-16 грудня, та висловлює надію, що зможе здобути підтримку пропонуваним змін. Якщо це йому вдасться, уряд запропонує парламенту ратифікувати доповнену угоду. Відповідна процедура повинна відбутися в обох палатах парламенту країни. Отож новини із Нідерландів знову ставлять паузу у ратифікації Угоди про асоціацію України — ЄС, і така нерішучість Амстердама викликає низку запитань. Відповіді на них «Голос України» спробував знайти у розмові з **політичним експертом Євгеном МАГДОЮ**.

— Чи передбачає сама Угода про асоціацію можливість додаткових уточнень, які пропонує Марк Рютте?

— Очевидно, що Угода цього не передбачає, і нідерландський Прем'єр-міністр каже, що текст не змінюватиметься. Але разом із тим вони пропонують ратифікувати її з певними особливостями. Отож, найімовірніше, на це доведеться піти. Адже торгування Угоди про асоціацію між Україною та ЄС — це сильний удар не лише по нашій державі, а й по європейській єдності та (в умовах нинішньої внутрішньої турбулентності в ЄС) і по самій спільноті. Тому я вважаю, що буде ухвалено певне компромісне рішення, і воно спрацює, зокрема, й в інтересах України.

— За вашими прогнозами, чи достатньо для переговорного процесу

шість тижнів, як анонсували у Нідерландах?

— Я думаю, цілком реально, що Угоду про асоціацію буде повністю ратифіковано до кінця цього року. Це показник зацікавленості ЄС й України одне в одному. І власне, якщо зараз уряд Нідерландів говорить, що не повинно бути в Угоді якоїсь перспективи на членство в Євросоюзі, то її там власне і немає. Україна не отримала в жодному документі з ЄС такої обіцянки. Тому треба підходити до ситуації прагматично і боротися за той документ, який є.

— А чого бояться нідерландці, відтерміновуючи ратифікацію?

— Нідерланди, по-перше, мають достатньо внутрішніх проблем. Наприклад, із міграцією з їхніх колишніх колоній. По-друге, Амстердам — це один із головних торговельних партнерів РФ в ЄС, і там є

достатньо потужне російське лобі. А, по-третє, і це головне — України немає на «нідерландських радарх». Вони просто не знають, що насправді відбувається в нашій державі.

— Якщо все ж Україна прийме всі поправки та уточнення, які шляхи для Києва до ЄС закритіся?

— Поки що ніякі, тому що наша держава на даний момент і без того не має європейської перспективи. Проти членства України в Євросоюзі не тільки Нідерланди, а й інші європейські країни. Справа у тому, що ЄС ще не повністю «перетравив» своє останнє розширення за рахунок Румунії, Болгарії, Хорватії. Україна і своїми розмірами, і своєю реформованістю їх лякає. Тому, відповідно, треба шукати можливості, щоб Угоду про асоціацію було ратифіковано, і рухатись далі.

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

У Чорногорії розпочалися навчання НАТО

У понеділок військовослужбовці 32 країн стали учасниками військових навчань НАТО «Чорногорія 2016», які почалися в Подгоріце. Євроатлантичний координаційний центр з реагування на природні лиха та МВС балканської країни до п'ятниці відпрацьовуватимуть спільні дії у разі повеней і інцидентів на хімічних підприємствах. Евакуацію населення й очищення місцевості від розливу хімічних речовин підрозділи, що беруть участь у навчаннях, відпрацьовуватимуть у районі міста Никшич, повідомляє видання Balkan Insight.

Вице-прем'єр Чорногорії Душко Маркович назвав цю подію «важливим моментом» для країни, яка знову демонструє свою готовність стати членом Альянсу. Оглядачі констатують, що Москві не вдалося налаштувати громадськість країни проти її вступу до НАТО, а Альянс демонструє свою рішучість у процесі розширення на Балканах. **Олександр БІЛИК.**

У Туреччині тривають переслідування журналістів

У понеділок у Стамбулі поліція Туреччини затримала виконавчого директора провідної опозиційної газети *S Cumhuriyet* Акіна Аталая, її головного редактора Мурата Сабунджу, а також 13 журналістів і позаштатних авторів, **повідомило турецьке видання newsturk**. У них удома провели обшуки й заборонили залишати територію Туреччини. Усі вони підозрюються прокуратурою в підтриманні або зв'язках із **гірлянською терористичною організацією FETO й Робітничою партією Курдистану (РПК)**.

Як повідомило видання, раніше головного редактора щоденної опозиційної газети *S Cumhuriyet* Джана Дюндара та шефа бюро видання в Анкарі Ердема Гюля засудили до п'яти років тюремного ув'язнення за розголошення державної таємниці. Журналісти опублікували відео з поліцейськими, які виявили у вантажівках партію зброї. Зі слів журналістів, ця зброя мала прямий стосунок до турецьких розвідслужб. Офіційна влада Туреччини стверджувала, що вантажівки, перехоплені поблизу сирійського кордону, везли допомогу сирійським туркменам, яких підтримує Анкара.

Однак Дюндар, який пережив замах, був поранений у ногу, встиг таємно залишити

Туреччину. Як йому це вдалося, не повідомляється. Вже із за кордону Дюндар заявив, що не збирається повертатися до країни й здаватися органам правосуддя. Він зазначив, що нині у Туреччині панує «беззаконня», а запроваджений у країні режим надзвичайного стану використовується урядом як привід, щоб контролювати судові органи та заарештовувати негодних. Турецькі ЗМІ нагадують, що в липні за вказівкою влади поліція заарештувала десятки співробітників найбільшої газети Zaman. Їм також було пред'явлене звинувачення у зв'язках з Гюленом і причетності до невдалого військового перевороту.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Е-декларації як суцільна шокотерапія

МЗС України звернулося до Ради Європи з проханням оцінити відповідність системи електронного декларування європейським стандартам щодо дотримання права на приватність. Про це в ефірі телеканала ICTV повідомила заступник міністра закордонних справ України з питань європейської інтеграції Олена Зеркаль.

А тим часом про статки чиновників і неймовірну кількість готівки, яка зберігається на руках держслужбовців, говорять уже далеко за межами України. Когось оприлюднені е-декларації не здивували, у когось викликали шок. Колишній генеральний секретар НАТО **Андерс Фог Расмуссен**, (який нині є радником Порошенка) вважає, що «Україна зробила вирішальний крок, щоб порвати з корупцією і забезпечити чисте й ефективне державне управління. Електронні декларації мають першочергове значення, і вся Європа повинна звернути увагу і привітати цей крок». Оцінили завершення першої фази е-декларування й очільники Європарламенту та Європейської Ради Мартін Шульц і Дональд Туск.

А ось зарубіжні медіа більше зосередилися на тому, що саме задекларували українські чиновники. Журналісти **Reuters** підраховували, що 24 міністри спільно володіють сумою в 7 млн. дол. готівкою. **The Guardian** присвятила цій темі величезну статтю, в якій, зокрема журналіст зауважує, що Україна приго-

ломшена величезними грошовими резервами політичної еліти. «По двох роках, як розгнівані українці увірвалися у величезний розкішний замський маєток Віктора Януковича, відкриття, зроблені після того, як нова система декларування змусила чиновників оприлюднити свої статки через Інтернет, у багатьох викликали підозру, що нинішня еліта не набагато краща», — пише видання. Акцентується увага на великій кількості готівки, яку політики тримають у схронах, а не несуть у банки. «Якщо глава Національного банку тримає свої заощадження в доларах, то навряд чи може запевнити населення у добрих перспективах гривні», — пише видання. Також журналіст наголошує, що тепер індикатором змін у країні буде, чи виконає влада обіцянки боротися з корупцією, чи Антикорупційне бюро розслідуватиме, звідки у чиновників ці гроші. Так само, чи буде перевірено тих держслужбовців, які заявляли, що не мають рахунків у банках, зберігав у готівці і живуть на одну зарплату, хоча є підозри, що це не так.

«Серед найдивніших речей, заявлених чиновниками і законодавцями, — православні церкви, моцї святого і квиток в космос на майбутній перший у світі комерційний космічний корабель», — написав учора **The Washington Post**. Видання наводить слова Олександри Устиної, члена правління «Центру протидії корупції», яка називає е-декларації «своєрідною новою революцією для України» і наголошує, що оприлюднені розкоші повинні спонукати до розслідування їхнього походження.

«Електронні декларації кардинально змінюють правила гри в українській політиці, — цитує **DW німецького експерта Андреаса Умланд**. — Громадськість буде оцінювати політиків зі значно більшою недовірою... Ймовірність нових виборів до парламенту у зв'язку з деклараціями істотно зросла». Також DW наводить слова **експерта Центру європейської політики у Брюсселі Аманди Пол**, яка каже, що в Європі не здивувалися задекларованим статкам українських чиновників. «У Брюсселі регулярно бачать українських відвідувачів у годинниках по мільйону євро. Це дає уявлення про їхнє багатство», — зауважує пані Пол і наголошує, що запровадження е-декларацій — це крок у правильному напрямку.

Підготувала Наталя ФІЛІПЧУК.

«Антонов» продемонструє свої літаки на авіасалоні в Китаї

З 1 по 6 листопада у китайському місті Чжухай відбувається 11-й Міжнародний авіакосмічний салон China Air Show'2016. Незважаючи на порядковий номер, його можна назвати ювілейним, оскільки перший такий салон було проведено 1996 року, і відтоді він зустрічає учасників кожні два роки. Тут демонструються цивільні та військові літаки, аеродромна техніка, космічні технології, ракетні та авіадвигуни, системи навігації та аеропортове обладнання, протиповітряна оборона, відбуваються форуми й семінари, демонстраційні польоти.

Цього року, як стверджують організатори, в авіасалоні візьмуть участь мало не 700 компаній, майже половина з них — іноземні. Експозицію розміщено в одинадцяти павільйонах, в яких буде представлено 150 літальних апаратів.

Свої літаки покаже на China Air Show'2016 і українське ДП «Антонов», яке нині входить до складу державного концерну «Укроборонпром». На стенді підприємства демонструватимуться моделі транспортних літаків Ан-178 та Ан-132, а також пасажирського Ан-158. Делегацію «антоновців» очолює керівник підприємства Олександр Коцюба.

Українські транспортні літаки викликають неабиякий інтерес у зарубіжжі. Достатньо згадати акіотаж, який супроводжував в Австралії приліт найбільшого в світі українського літака — «Мрія». Тільки щоб побачити його, в містечко Перт, куди Ан-225 доставив замовний вантаж, з'їхалося майже 20 тисяч мешканців.

Добре знають у світі й безвідмовних трудяг — літаки «Руслан». Нова лінійка транспортників ДП «Антонов» виглядає теж дуже перспективно.

Цього року співробітництву «антоновців» із китайськими авіапідприємствами виповнилося 60 років. За цей час українські авіабудівельники брали участь у створенні таких крилатих машин, як регіональний реактивний літак ARJ21 та транспортний літак Y-8F600.

Нині «антоновці» розробляють із китайськими партнерами одразу кілька спільних проектів. Їх основу становлять транспортні літаки Ан-178, вантажопідйомністю до 18 тонн, та найбільший у світі вантажний літак «Мрія», який здатний перевозити вантаж, вагою до 250 тонн.

У серпні Антонов та китайська компанія Aerospace Industry Corporation of China підписали рамкову угоду про співробітництво, зокрема про побудову другого літака «Мрія», який стоїть в ангарах київського заводу. Розробку проектної доку-

ментації щодо побудови планують завершити до кінця цього року. Як більш віддалена перспектива, йдеться й про розгортання виробництва таких літаків у Китаї.

Під час виставки фахівці проведуть зустрічі та переговори, спрямовані на розширення співпраці з компаніями КНР.

Проте для нас цікаві контакти і з іншими компаніями та країнами. Відомо, що існують попередні напрацювання щодо реального співробітництва з державним сектором та комерційними компаніями Австралії. Інтерес до транспортних літаків «Антонова» виявляють і країни Близького Сходу, і наші партнери по колишньому Союзу, інші азійські країни. Такі авіасалони надають змогу перетворити потенційні можливості на реальні досягнення.

Ніна БАЛИКОВА.

На знімку: відвідувачі 11-ї Китайської міжнародної авіаційної та аерокосмічної виставки у місті Чжухай.

Фото Xinhua/Укрінформ.

СПОРТ

Увага до Одеси та Гента

Футбол. Відпочивши день після зустрічі з «Чорноморцем», футболісти «Шахтаря» розпочали підготовку до матчу 4-го туру групового раунду Ліги Європи проти бельгійського «Гента».

Марсіо Азеведо, В'ячеслав Шевчук і Веллінгтон Нем працювали вже в загальній групі. Окрему програму мав лише Віктор Коваленко. А футболісти, котрі брали участь у суботньому поєдинку з одеситами, діставши свою порцію навантаження, сконцентрувалися на відновленні. Для решти Паулу Фонсека провів півторагодинні заняття, які традиційно побудував на тактичних вправах.

Учора «гірники» знову зібралися на базі «Святошин» під Києвом, а сьогодні вирушать до Бельгії. Там завтра український клуб зіграє проти «Гента». Нагадаємо, два тижні тому у Львові донецьчани переконливо перемогли цього суперника — 5:0. Отже, «Шахтар» — незаперечний лідер у групі Н — виграв усі три поєдинки з різницею м'ячів 8—0.

Поєдинок на «Геламко Арені» (вміщує 20 000 глядачів) розпочнеться о

22:05 (за київським часом). Телетрансляція наживу на каналах «Україна» і «Футбол-2».

«Зоря», яка виступає в групі А, в трьох матчах набрала лише очко (домашня нічия з турецьким «Фенербахче» (Стамбул) — 1:1). У зустрічах на виїзді проти «Манчестер Юнайтед» (Англія) і «Фейєноорд» (Нідерланди, Роттердам) луганчани поступилися мінімально (обидва рази — 0:1). Але мали схвальні відгуки ЗМІ за бойовитість і доволі пристойний рівень гри.

Команда та її вболівальники дуже сподіваються, що завтра на стадіоні «Чорноморець» в Одесі «Зоря» здобуде позитивний результат у протистоянні з «Фейєноордом».

Олександр Караваєв, півоборонець луганчан:

— Цього разу побачимо зовсім іншу атмосферу, бо стадіон буде повністю на нашому боці, вболіватимуть за нас, своїми криками мотивуватимуть ще більше. Це здорово, коли люди приходять подивитися на тебе з вірою в успіх. І ми дуже постараємося виправдати довіру. Матч із «Фейєноордом» буде переломним, і ми дуже хочемо здобути першу перемогу в Лізі Європи.

Початок поєдинку о 20:00. Його транслюватиме телеканал «Футбол-1».

Альтернатива
«Золотому м'ячу» від ФІФА

Міжнародна федерація футболу має намір заснувати власну церемонію нагородження кращих персонажів року, окремо від France Football. Першу таку подію заплановано на 9 січня 2017 року в Цюріху (Швейцарія).

Президент ФІФА Джанні Інфантино:

— Подія буде заради футболу, щоб заохотити кращих його учасників: гравців, тренерів і вболівальників. Це буде нова подія з новими підходами святкувати досягнення гри, яку ми всі любимо...

ФІФА має намір вручати вісім нагород: кращим футболістові й футболістці року, кращим тренерам серед чоловіків і серед жінок, премію Ференца Пушкаша (нагороду виконавцеві незалежно від статі, котрий забив найкрасивіший гол року), премію кращому фанатові, нагороду Fair Play і FIFPro World XI (символічна збірна року).

Голосування за звання кращого гравця відбуватиметься у такий спосіб: 50 відсотків голосів розподілять між понад 200 представниками ЗМІ, решта голосів належатиме тренерам і капітанам команд. Фінальний список претендентів (по три в кожній номінації) оголосять 2 грудня.

«Мудрість панує над зірками»

Багато українських патріотів, змушені жити на окупованій території, через постійну загрозу своєму життю й безпеці близьких, тепер навіть в Інтернеті не ризикують висловлювати свої погляди. Єдиною віддушиною для них стають закриті групи, в яких вони спілкуються між собою і з надійними друзями з «великої землі». Але водночас, як нам пишуть читачі з окупованих територій, це в жодному разі не може бути «Вконтакте» або «Однокласники». Ці дві популярні соцмережі перебувають під офіційним контролем ФСБ РФ. І навіть закритість групи не дає конфіденційності. Для свого захищеного спілкування проукраїнські жителі Донбасу вибирають винятково «Фейсбук».

«Тут ми обговорюємо різні теми, починаючи від побутових і закінчуючи великою політикою, — написав нам луганчанин Володимир Д. — Але минулого тижня найпопулярнішою інформацією була та, якою порадувала українських патріотів наша військова розвідка. А якщо бути точнішим: нова її емблема. Зізнаюся, це була краща новина. Чіткіше охарактеризувати доктрину було дуже складно. А ще більш емко її прокоментував відомий письменник, а в минулому розвідник головного розвідуправління СРСР (ГРУ) Віктор Суворов. Його постом ми активно ділилися, а потім обговорювали у своїй закритій для сепарів групі. Отож він написав: «Тролінг 800-го рівня — це нова емблема української військової розвідки».

1. Девіз російської розвідки — «вище тільки зірки», української — «мудрість панує над зірками».

2. Символ російської розвідки — кажан, української — сова... Згадайтеся, ким харчується (на емблемі російської розвідки — кажан. — **Прийм. ред.**).

3. Ну й щоб напевно: сова встромляє меч у карту Росії. Як то кажуть, ні додати, ні відняти...».

**Підготував
Влад СЕМЕНЧУК.**

**Фото
із соціальних мереж.**

На знак протесту знялися зі змагань

У Дніпрі завершився Всеукраїнський відкритий турнір з бадмінтону, присвячений пам'яті легендарного директора «Південмашу» Олександра Макарова.

У нинішньому, вже 48-му за ліком, турнірі завсідниками змагань стали спортсмени з Азербайджану (на знімку) — вони боролися до кінця. А от у Краснодарі, куди до цього поїхали бакинські бадмінтоністи, такого не сталося... Як розповів наставник команди Джаваншир Алізаде, вони були здивовані організацією змагань, які позиціонували себе як спортивний фестиваль школярів країн СНД: «Яке було наше здивування, коли ми дізналися, що Україну не запрошено на цей фестиваль. Натомість у ньому брали участь команди так званих «ДНР» і «ЛНР» і окремо — Криму. На знак протесту одразу після відкриття ми знялися зі змагань...».

Ольга ПЕРОВА.

Дніпропетровська область.

Фото надано автором.

Про подвиг і трагедію — в одному музеї

У Кременчуцькому вищому політехнічному училищі №7 урочисто відкрили музей історії Голокосту та Другої світової війни. Цей захід приурочили до Дня визволення України від фашистських загарбників і скорботної дати розстрілу окупантами наприкінці жовтня 1941 року трьох тисяч місцевих євреїв — переважно жінок, дітей і літніх людей.

Обладнати згадану музейну кімнату та наповнити її експо-

натами допомогли представники Українського інституту вивчення Голокосту та двох благодійних організацій (штаб-квартира однієї з них розташована в американському місті Бостоні). До того ж один із розділів експозиції має назву «Єврейське містечко Кременчук». Адже у XIX — на початку XX століть єврейська громада була однією з найчисленніших у наддніпрянському місті, яке нази-

вали «Єрусалимом України». Вражаючими були і її втрати під час воєнного лихоліття...

Загалом під час Другої світової нацисти в Кременчуці знищили понад 97 тисяч (!) військовополонених і місцевих жителів. Загарбники лютували тут іще й тому, що вже в серпні 1941 року на підступах до міста зустріли шалений опір бійців Кременчуцької дивізії народного ополчення. Тож поруч з

ілюстрованими розповідями про трагічні сторінки історії на стендах музею відображено подвиги тих, хто боронив рідну землю до останнього подиху.

Під час відкриття керівники міста й училища наголосили, що ця скарбниця минувшини стане ще одним осередком пам'яті передусім для сучасної молоді.

Василь НЕЙЖМАК.

Полтавська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений диплом УВ №935783, виданий Київським університетом ім. Тараса Шевченка м. Києва на ім'я Лесніченко Ірини Степанівни, вважати недійсним.	Паспорт серії СН №180608 на ім'я Левшонков Олександр Іванович, д.н. 29.11.1956р. м. Жуківка Брянської обл. Росія, виданий 27 червня 1996 року Дніпропетровським РУ ГУ МВС України в м.Києві, вважати недійсним з 07 жовтня 2016 року з причини втрати чи викрадення .	Втрачений паспорт №СО 257434, виданий Дарницьким РУ ГУ МВС України в місті Києві 19 листопада 1999 року на ім'я Овдія Юрія Олеговича, вважати недійсним.
---	---	--

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "ЕНЕРГОБАНК" на електронному торговельному майданчику Товарної біржі "Київський інсайдерський фонд" (www.kif.in.ua)		ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВ "ПРОФЕСІОНАЛ"	
Номера лотів:	№№27-28	Номер лоту:	1945
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів:	Право вимоги за кредитними договорами № 20607-В від 21.03.2006 та № 15-Д від 15.04.2008.	Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Право вимоги за кредитними договорами №07Ф-231 від 17.10.2007, №09Ф-16 від 09.07.2009 та договорами забезпечення виконання зобов'язань
Місце проведення аукціону:	www.kif.in.ua	Місце проведення аукціону:	https://www.avkcion.com.ua
Дата проведення аукціону: Час проведення аукціону:	15.11.2016 року з 10:00 до 12:00	Дата проведення аукціону: Час проведення аукціону:	06 грудня 2016 року 10:00:00 - 11:00:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна,правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energobank/7129-oholoshennya-pro-provedennya-aukttsionu-z-realizatsiyi-aktivviv-pat-enerhobank-na-elektronnomu-torhovomu-maydanchyku-tb-kif	Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/54-brokbiznesbank/7116-06-12

Сьогодні в Україні хмарно з проясненнями. Температура вночі 1—3 градуси морозу, вдень 0—2 тепла. Вдень без опадів, вночі очікується мокрий сніг. У Криму вночі до 2 градусів морозу, вдень 3—5 вище нуля. Вітер південно-західний, 5—10 м/с.

НАМ ПИШУТЬ...

У подільській столиці гончарства

У всьому світі здавна відоме українське народне мистецтво, унікальність якого збережена народними майстрами й примножується з року в рік. Так, завдяки самобутнім умільцям — братам Герасименкам — та унікальній червоній глині на Вінниччині примножуються гончарські традиції.

Щороку в подільській столиці гончарства влаштовують зібрання майстрів. Цього літа у Новоселівці також відбувся обласний пленер, у якому взяли участь 25 гончарів та керамістів з усіх районів Вінниччини. Серед талановитих майстрів — Тетяна Шпак, Валентина Живко, Тетяна Дмитренко. Була там і заслужена майстриня народної творчості 90-літня Фросинія Міщенко (**на знімку**). На її честь лунали палкі вітання колег, гостей, односельчан, послідовників-учнів, виступали кращі аматори художньої самодіяльності краю, зокрема народний Новоселівський фольклорний колектив.

Юрій КОВЧ.

Новоселівка
Гайсинського району
Вінницької області.

Фото автора.

На «Бегемотиках» знайдено зуб викопної акули

Незвичайну знахідку було виявлено влітку цього року на улюбленому вишгородчанами дитячому пляжі «Бегемотики». У його північній частині, поруч з історичною Ольжиною горою, співробітники Вишгородського історико-культурного заповідника знайшли численні фрагменти кераміки бронзового віку з різними вдавненими орнаментами та крем'яні знаряддя праці. Також там було знайдено... зуб (майже 30 мм) морської викопної акули. Палеонтологічна знахідка вкотре підтверджує, що мільйони років тому на місці Вишгорода було справжнє море.

Вадим ПЕРЕГУДА,
провідний науковий співробітник
Вишгородського
історико-культурного
заповідника.

Київська область.

Фото автора.

Екстрасенси вигнали не всіх привидів із замку

ОЧЕВИДНЕ — НЕЙМОВІРНЕ

Машиною в річку — за покликом Єлизавети?

Селище Млинів, що на Рівненщині, нещодавно стало свідком дивної події — один із хлопців, тутешніх мешканців, цілком, як то кажуть, адекватний у своїх діях та намірах, вчинив зовсім незвично й несподівано — зайшов у річку Ікву і там, по коліна у воді, спинився. Очевидці кинулися йому на поміч, а він ніби закам'янів, при цьому шепотів: «Мене кличе Єлизавета». Утім, хто така Єлизавета, ні він сам, ні хтось із численного народу, що зібрався на березі, не міг пояснити. Рятівникам довелося докласти чимало зусиль, щоб повернути хлопця на берег.

Наступного дня винуватець того неординарного випадку вчинив ще один «неадекват». Взявши у батька легковий автомобіль і їдучи по набережній, він несподівано звернув з берега і в'їхав у воду. Причому на тому самому місці. І знову говорив про Єлизавету, яка нібито покинула його. Машину трактором витягнули з води. Водія, який злегка травмувався, заспокоїли. А ще скропили свяченою водою. На тому все ніби втихомирилося. Щоправда, перед цим хлопець заявив, що через вісім років Єлизавета знову кликатиме його.

Отака історія, дещо дивакувата, відродила у Млинові актуальну тутешню тему про привидів, зокрема, про Єлизавету — одного з фантомів, які походять з історичного палацу графів Ходкевичів. Тим паче що дві вищезгадані події сталися на тому місці, де людей уже затягувало у воду і де цього року екстрасенси Олена Курилова та Анна Гальєрс, доволі знані та потужні за своїми екстрасенсорними здібностями переможці відомої «Битви екстрасенсів», проводили так зване закриття порталу для потойбічних істот.

Фантому 223 роки

Загалом Млинів і привиди — тема доволі давня. Тут фантоми не давали спокою мешканцям селища понад два століття, відтоді, як 1793 року тутешню уродженку Розалію Любомирську разом із французькою королевою Марією-Антуанеттою було страчено на гільотині.

Про Розалію Любомирську розповів у своїх творах відомий знавець

волинської старовини, письменник, краєзнавець, енциклопедист, мемуарист Юзеф Дунін-Карвицький, який відвідував палац Ходкевичів наприкінці XIX століття. Він стверджував, що одного разу Людвіка Ходкевич сиділа за столом у лівому крилі першого поверху палацу, який зводили у Млинові, і раптом самі собою розчинилися двері. Перебравши страх, Людвіка заглянула за одвірки. Там вона побачила пос-

тать своєї 26-літньої доньки княгині Розалії Любомирської. Фантом нагадував її доньку, але мав голову, відділену від тулуба. Жінка одразу почала гукати прислугу. Привид ще довго стояв наяву у всіх, а потім, як туман, поволі щез...

А ще більшим шоком для родини Ходкевичів було те, що через декілька днів до них долетіла із Франції сумна звістка — їхню дочку Розалію, яка була близькою подругою і сподвижницею французької королеви, дружини Людовика XVI Марії-Антуанетти, у Парижі гільйотували як обічницю. Разом із королевою. Понад те, страта відбулася того самого дня і в ту саму годину, коли у далекому від Франції Млинові з'явився фантом.

І сьогодні не без дивних речей

Відтоді незвичні явища неодноразово траплялися в замку, збудованому графами Ходкевичами, і довкола нього. Та й нині в колишній графській офіцині, теперішньому приміщенні краєзнавчого музею, не минає без дивних речей. Працівники музейного закладу ставали свідками різних незвичних проявів на кшталт скрипів, гуків, сміхів. То незрозуміло звідки лунав жіночий голос, то чулися кроки схожими, де нікого не було;

то перед зором поставав образ жінки і навіть тварини, схожої на kota, а потім ці образи несподівано і незрозуміло як розчинялися.

Ще одним проявом дивини можна вважати тріщину на першому поверсі музейного приміщення. Вона нагадувала жіночу постать у панському вбранні. Ремонтники заліпили цю тріщину, однак жіночі обриси знову проявилися.

Не завжди фантоми поводити себе миро-

ЦЬОГО ДНЯ, 2 ЛИСТОПАДА

■ **1708.** Московські війська під командуванням Олександра Меншикова захопили Батурин, вщент зруйнували оборонний замок і саме місто. ■ **1833.** Микола I підписав наказ про заснування Київського університету. ■ **1914.** Османська імперія вступила в Першу світову війну. ■ **1921.** Укрзовнішторг уклав торговельну угоду з польськими фірмами про експорт до Польщі щетини, вовни та шкіри. ■ **1991.** Народився Ярослав Платмір — солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015). ■ **2014.** Загинув на блокпості в мікрорайоні Східний у Маріуполі Микола Руснак — український військовий. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно).

над те, напад одного з них під час сеансу Анна Гальєрс відчула безпосередньо на собі. Вона знепритомніла, впала і майже годину приходила до тями.

Шок відчула й Олена Курилова, а разом із нею всі, хто спустився до підвалу палацового приміщення. Там також під час екстрасенсорного дослідження почало діятися щось неймовірне — тріснуло скло в телекамері, дехто з людей знепритомнів, усіх обвіяв сильний холодний вітер...

Особливу увагу дослідники-екстрасенси звернули на особу Розалії Любомирської, намагаючись дати відповідь, хто найбільше порушував спокій млинівського графського обійстя, хто спричиняв загибелі людей на річці, хто не давав спокою музейникам...

А з нею згадувалися ще й імена Софії та Юлії Ходкевич, матері та доньки, котрих у 1919 році закатували червоноармійці. З'явився екстрасенсам й образ жінки, на якій, по суті, закінчився славний рід князів Острозьких. Це Анна-Алоїза Ходкевич, плиту з епітафією для якої знайшли саме у Млинові...

Отака у Млинові історія. Одні кажуть: правдива. Інші заперечують: надумана. Хтось вірить у неї. Хтось стоїть супроти: мовляв, усе це — байка. Утім, як би там не було, поселення, якому вже понад 500 років, із цією історією дедалі більше зживається.

Євген ЦИМБАЛЮК,
краєзнавець.

Млинів
Рівненської області.

На знімку: замок графів Ходкевичів.

Фото і колаж автора.

Художник запрошує на виставку

З листопада о 17:30 в Галерії актової зали Головного навчального корпусу КНУ ім. Т. Г. Шевченка (вул. Володимирська, 60) відкриється експозиція відомого українського художника В'ячеслава Казанєвського «Трійця: мозаїка, живопис, скульптура». Митець запропонує глядачу триєдиний творчий досвід: скульптуру, оздоблену мозаїкою, монументальні експерименти і потужний живопис.

Северин ВИШЕНЬКА.

Листи читала Оксана КАЛУГІНА

Над номером працювали: Марина КРИВДА, Тетяна УБЕРОВА, Сергій ЛАВРЕНЮК.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплата ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць
(3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць
(5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 50633

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

